

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2019

Handlagda brott

Slutlig statistik

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

urn:nbn:se:bra-873

© Brottsförebyggande rådet 2020

Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se.

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillgangligt@bra.se.

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	5
Huvudresultat för 2019	5
Inledning	8
En totalbild av handläggningen av brott	8
Indelningar av de handlagda brotten	8
Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten	9
Tolkning av statistiken	10
Begrepp och definitioner	13
Resultat	15
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	16
Utredda brott	17
Direktavskrivna brott	18
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	19
Brott med misstänkt person	20
Brott utan misstänkt person	21
Handlagda brott efter anmälningsår	22
Redovisning efter beslutstyp	23
Förundersökningsbegränsade brott	23
Personupplklarade brott	24
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent	26
Redovisning efter brottskategori och brottstyp	28
Brottskategorier	28
Brott mot person	29
Stöld- och tillgreppsbrott	44
Bedrägeribrott	49

Skadegörelsebrott	50
Trafikbrott	51
Narkotikabrott	56
Handlagda brott i regionerna	58
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	58
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	60
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent	61
Redovisning efter brottstyp	64
Beskrivning av statistiken	68
Statistikens ändamål	68
Statistikens innehåll	68
Övergripande indelningsgrunder	69
Kategorier av brott efter beslut	69
Statistiska mått	70
Kategorisering av brott	72
Regional fördelning	72
Insamling och bearbetning	73
Jämförbarhet över tid	74
Påverkan av stora ärenden	74
Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar	86

Sammanfattning

Från och med redovisningsåret 2014 publicerar Brå statistik över *handlagda brott*. Den omfattar samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under referensåret som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och verksamhetsresultat. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till ändringar i nivå och struktur över tid.

Nedan sammanfattas huvudresultaten för statistiken avseende referensåret 2019. Där framgår nivåer för året och utvecklingen jämfört med året innan. Notera att samtliga sifferuppgifter är avrundade. För exakta sifferuppgifter, se grundtabellerna på statistiksidorna på www.bra.se.¹

Huvudresultat för 2019

Handlagda brott

- Under 2019 blev 1,57 miljoner brott handlagda, vilket är en ökning med 14 000 brott, eller 1 procent, jämfört med 2018.
- Majoriteten (84 %) av de handlagda brotten hade anmälts samma år som de handlades, medan 12 procent hade anmälts året innan. Resterande brott (3 %) hade anmälts före 2018.
- En utredning hade bedrivits för knappt hälften (49 %), eller 775 000, av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 9 520 brott (+1 %) jämfört med 2018. Av de redovisade brottskategorierna minskade antalet utredda stöld- och tillgrepsbrott, skadegörelsebrott, trafikbrott och brott mot person, medan

¹Absoluta tal avrundas enligt principen tre informationsgivande siffror. Exempelvis avrundas 1 416 327 till 1 420 000 och 1564 avrundats till 1560, medan 327 inte avrundas. Procenttal avrundas till närmaste heltal. Exempelvis avrundas 10,6 procent till 11 procent och 0,4 procent till 0 procent. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på icke avrundade siffror.

utredda narkotikabrott och bedrägeribrott ökade i antal. Den största brottskategorin bland de utredda brotten var brott mot person.

- De resterande handlagda brotten (51 %), 792 000 brott, direktavskrevs, vilket är en ökning med 4 470 brott (+1 %) jämfört med 2018. Av de redovisade brottskategorierna ökade antalet direktavskrivna skadegörelsebrott, brott mot person och narkotikabrott, medan direktavskrivna bedrägeribrott, trafikbrott och stöld- och tillgreppsbrott minskade i antal. Den största brottskategorin bland de direktavskrivna brotten var stöld- och tillgreppsbrott.
- Andelen utredda respektive direktavskrivna brott (49 % respektive 51 %) av samtliga handlagda brott 2019 var oförändrad jämfört med 2018.
- Det fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för en tredjedel (33 %), eller 516 000, av de handlagda brotten, vilket innebär en ökning med 29 800 brott (+6 %). Andelen brott med misstänkt person av samtliga handlagda brott ökade med 2 procentenheter jämfört med 2018. Närmare hälften av de handlagda brotten med en skäligen misstänkt person registrerad utgjordes av brott mot person och narkotikabrott.

Förundersökningsbegränsade brott

- Under 2019 fattades beslut om förundersökningsbegränsning för 71 300 brott av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 4 910 brott (+7 %) jämfört med 2018. Totalt sett förundersökningsbegränsades 5 procent av samtliga handlagda brott, vilket är en oförändrad andel jämfört med 2018. De flesta beslut om förundersökningsbegränsning togs efter att en utredning inletts för brottet.
- Den största brottskategorin bland samtliga förundersökningsbegränsade brott var brott mot person, som utgjorde 23 procent. Närmare hälften av dem utgjordes av ärekränkingsbrott, vilket är ett så kallat målsägandebrott som ofta läggs ner enligt reglerna för särskild åtalsprövning.²

Personuppklarade brott

- Under 2019 personuppklarades 212 000 handlagda brott, vilket är en ökning med 1 240 brott (+1 %) jämfört med 2018. Av de redovisade brottskategorierna ökade antalet personuppklarade brott för bedrägeribrott och narkotikabrott, medan antalet personuppklarade brott mot person, stöld- och tillgreppsbrott, skadegörelsebrott och trafikbrott minskade.

² Med målsägandebrott menas att brottet i det flesta fall inte lyder under allmänt åtal, och bara kan utredas om målsägaren själv anmäler och vill driva brottet till åtal. För att en utredning ska inledas krävs dessutom att åtalet bedöms vara påkallat från allmän synpunkt. Om allmänt intresse inte bedöms föreligga, förundersökningsbegränsar åklagaren brottet.

- Antalet brott för vilka åtal väckts ökade med 194 brott (± 0 %). Även antalet utfärdade strafförelägganden ökade, med 1 410 brott (+4 %), medan antalet åtalsunderlåtelse minskade, med 368 brott (-3 %).

Personuppklaringsprocent och lagföringsprocent

- Personuppklaringsprocenten, som redovisar andelen personuppkarade brott *av samtliga handlagda brott*, uppgick till 14 procent 2019, en oförändrad andel jämfört med 2018.
- Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personuppkarade brott *av samtliga utredda brott* (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 30 procent 2019, en oförändrad andel jämfört med 2018.

Inledning

Som ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i brottsstatistiken, publicerar Brå från och med redovisningsåret 2014 statistik över handlagda brott. Statistiken över handlagda brott är en revidering av statistiken över uppklarade brott och har därmed ersatt denna. Genom revideringen har kvaliteten i statistiken förbättrats i olika avseenden. Ändamålet är dock detsamma, och avser liksom tidigare att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och tillhandahålla mått på verksamhetsresultat. För mer information om revideringen, *Kvalitetsdeklarationen för statistiken över handlagda brott*.

En totalbild av handläggningen av brott

Statistiken över handlagda brott redovisar samtliga anmälda brott där ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas har fattats under redovisningsåret. Statistiken ger därmed en heltäckande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott.

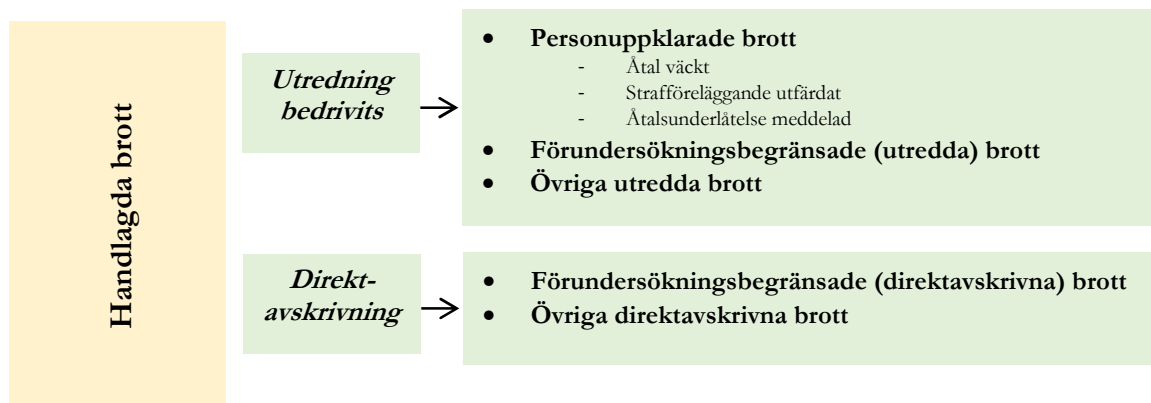
De handlagda brotten är oftast, men inte alltid, anmälda samma år som besluten som avslutar handläggningen fattas. Detta medför att antalet handlagda brott inte är exakt detsamma som antalet anmälda brott under ett redovisningsår. Skillnaden är dock förhållandevis liten.³ Definitionsmässigt skiljer sig de två storheterna åt på så vis att de anmälda brotten kan sägas beskriva ett årligt *inflöde* av brott till polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet, medan de handlagda brotten beskriver ett årligt *utflöde* av anmälda brott från myndigheterna där olika beslut som avslutar handläggningen av brotten har fattats.

Indelningar av de handlagda brotten

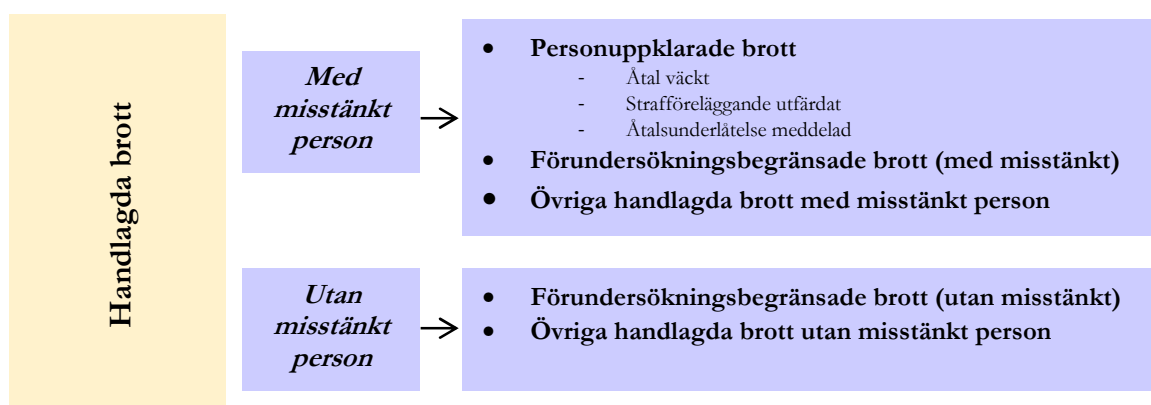
Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar, dels efter om utredning har bedrivits eller om brottet i stället har direktavskrivits (se figur 2), dels efter om det finns minst en skäligen misstänkt för brottet eller inte (se

³ År 2016–2018 var skillnaden mellan antalet handlagda respektive antalet anmälda brott –17 300, +5 630 och +3 040 handlagda brott.

figur 3). Kategorierna i de två indelningarna är till viss del överlappande, eftersom en utredning kan inledas för ett brott utan att det finns en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, och i vissa fall vice versa.

Figur 2. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i utredda brott (där utredning bedrivits) och direktavskrivna brott (utan utredning), samt underliggande grupperingar.

Figur 3. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i brott med misstänkt person och brott utan misstänkt person, samt underliggande grupperingar.

Utöver de övergripande indelningarna grupperas de handlagda brotten efter vilka beslut som fattats om brotten. Om det har fattats beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse grupperas brotten som *personupplärade brott*, och om det har fattats beslut om förundersökningsbegränsning grupperas de som *förundersökningsbegränsade brott*. Övriga typer av beslut kan inte specificeras av kvalitetsskäl och redovisas samlat i en grupp som benämns *övriga handlagda brott* (för mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll*).

Personuppläringsprocenten och lagföringsprocenten

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personuppläringsprocent och lagföringsprocent som beskriver andelen personupplärade brott i relation till de handlagda brotten. Det är utfallsmått som sammanfattar myndigheternas

handläggningsresultat under redovisningsperioden. Måtten är grundläggande, men är användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

Personuppklaringsprocenten redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott, dvs. både utredda och direktavskrivna brott.

Uträkning av personuppklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personuppklaringsprocenten}$$

Lagföringsprocenten redovisar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten (exklusive utredda brott med beslut om förundersökningsbegränsning).

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal utredda brott} - \text{FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{lagföringsprocenten}$$

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över handlagda brott, tänk på följande:

- Handlagda brott redovisar antalet anmälda brott för vilka beslut om brottet har fattats under en viss redovisningsperiod, oavsett när brottet anmäldes. Om det för ett anmält brott finns flera misstänkta personer registrerade, ger det flera beslut avseende brottet. I det fallet redovisas endast ett av besluten i statistiken över handlagda brott för den aktuella perioden. Om besluten tas under olika redovisningsår kommer de dock att redovisas som ett handlagt brott under respektive redovisningsår som besluten fattats.
- De personupplklarade brotten i statistiken kan – om flera beslut har fattats om brottet under olika år – redovisas flera gånger i statistiken, men endast en gång per redovisningsperiod. Detta gäller i synnerhet beslut om att väcka åtal, för vilka tiden fram till beslut av naturliga skäl kan vara längre än för andra typer av beslut (t.ex. direktavskrivningar).
- Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten beskriver andelen personupplklarade brott i relation till samtliga handlagda respektive samtliga utredda brott. De är utfallsmått som sammanfattar resultatet av handläggningen av brott under redovisningsperioden. I tolkningen av resultatet bör man tänka på att andelen personupplklarade brott kan påverkas av en mängd faktorer som måtten inte tar hänsyn till. Exempelvis kan förändringar i sammansättningen av de anmälda brott som myndigheterna har att handlägga, och i vad mån dessa omfattar mer eller mindre komplexa och svårutredda brott, påverka utfallet

mellan olika redovisningsperioder. Men även prioriteringar och resurstilldelningen inom de brottsutredande verksamheterna kan påverka resultatet. Måtten är grundläggande, men är användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

- Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten skiljer sig åt mellan olika brottskategorier. Vid jämförelser av resultaten för olika brottskategorier bör man tänka på att kategorierna omfattar brott av olika karaktär varav vissa är svårare och mer tidskrävande att utreda än andra. Exempelvis kan utfallet i statistiken påverkas av omständigheter kring hur brotten upptäcks eller kommer till rättsväsendets kännedom, liksom av vilka utredningsåtgärder brotten kräver.
- Det ovanstående påverkar även nivåskillnaden mellan personuppklarings- och lagföringsprocenten inom en och samma brottskategori eller brottstyp. Hur stora skillnaderna är hänger samman med i vilken utsträckning en utredning om brottet inleds och om det finns en skäligen misstänkt. För vissa brottstyper, till exempel rattfylleribrott och ringa narkotikabrott, där det ofta finns en identifierad misstänkt person redan vid anmälan och som därmed också både utreds och personuppklaras i högre utsträckning, är nivåskillnaderna mellan måtten vanligtvis små. För andra brottstyper, till exempel skadegörelsebrott och bostadsinbrott, där det mer sällan finns en identifierad misstänkt person tenderar skillnaderna mellan måtten att vara större. Vid dessa brott är förutsättningarna för att utreda och personuppklara brotten sämre och de direktavskrivs därmed i högre utsträckning.
- Så som måtten är konstruerade kan personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten påverkas av förändringar i antalet handlagda respektive utredda brott, såväl som i antalet personuppklarade brott. Det innebär exempelvis att personuppklaringsprocenten kan minska trots att antalet personuppklarade brott ökar, om antalet handlagda brott har ökat i större utsträckning än antalet personuppklarade brott. På samma sätt kan lagföringsprocenten minska, trots att antalet personuppklarade brott ökar, om antalet utredda brott har ökat i större utsträckning än antalet personuppklarade brott.
- Lagföringsprocenten påverkas även av antalet förundersökningsbegränsade brott. Om antalet förundersökningsbegränsade brott ökar i större utsträckning än antalet utredda brott kan exempelvis lagföringsprocenten öka, trots att antalet personuppklarade brott inte har ökat.
- Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till märkbara förändringar i både personuppklarings- och lagföringsprocent. Effekterna inträder när handläggningen av ett ärende resulterar i en övervikt av en viss typ av beslut (personuppklarande beslut eller direktavskrivningar). Om brotten i ett stort ärende utreds kan de beslut som fattas påverka båda måtten. Men om de handlagda brotten i ett stort ärende övervägande direktavskrivs, kan det enbart påverka personuppklaringsprocenten. Stora ärenden får främst genomslag på

redovisningen av enskilda brottskategorier eller brottstyper, liksom på resultaten på regional nivå, och har mer sällan effekt på den totala nivån.

- Handläggning av brott som avslutas för att den misstänkta personen är yngre än 15 år räknas inte som personuppljade brott. Personuppljade brott är enbart brott där minst en misstänkt person fått beslut om lagföring, och eftersom personer under 15 år inte är straffmyndiga kan de inte lagföras. Handlagda brott med en registrerad skäligen misstänkt person under 15 år redovisas under *Brott med misstänkt person – Övriga handlagda brott*.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brott används i huvudsak följande begrepp:

- **Handlagda brott** är samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet under redovisningsperioden har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Själva brottsanmälan kan ha gjorts samma eller tidigare år. Ett och samma anmälda brott kan, om flera personer är misstänkta för brottet, generera flera beslut. I statistiken redovisas dock brottet endast en gång per redovisningsperiod. Ett av besluten väljs då ut till redovisningen enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, beslut om strafföreläggande, beslut om åtalsunderlåtelse, beslut om förundersökningsbegränsning samt övriga beslut.
- **Utredda brott** är handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.
- **Direktavskrivna brott** är handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- **Brott med misstänkt person** är handlagda brott för vilka minst en person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) är registrerad vid tidpunkten för beslutet.
- **Brott utan misstänkt person** är handlagda brott för vilka det inte finns någon person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) registrerad vid tidpunkten för beslutet. Om det finns personer med en lägre misstankegrad registrerade för brotten, räknas det som ett brott utan misstänkt person.
- **Personupplärade brott** är handlagda brott där ett lagföringsbeslut har fattats om minst en person misstänkt för brottet. Med lagföringsbeslut avses här beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse.
- **Förundersökningsbegränsade brott** är handlagda brott för vilka beslut har fattats om att en förundersökning avseende brottet ska läggas ner eller inte ska inledas. Orsaken är ofta att en person är misstänkt för flera brott, och att polis

eller åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet är att skapa förutsättningar för att kunna använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

- **Övriga handlagda brott** är brott för vilka andra typer av beslut har fattats. De vanligaste besluten är att lägga ner eller att inte inleda en förundersökning, på grund av att spaningsuppslag saknas eller att något spaningsresultat inte uppnåtts. Besluten kan fattas såväl innan som efter det att utredningen inletts samt oavsett om det finns en skäligen misstänkt person eller ej.
- **Personuppklaringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga handlagda brott under samma period.
- **Lagföringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) under samma period.
- **Kön:** Personens juridiska kön.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet *Beskrivning av statistiken*.

Resultat⁴

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten från statistiken över samtliga handlagda brott 2019. Först redovisas nivån på och utvecklingen av de handlagda brotten, samt hur de handlagda brotten fördelar sig efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten för personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en samlad redovisning av de handlagda brotten för de övergripande brottskategorierna brott mot person (BrB 3–7 kap.), stöld- och tillgreppsbrott (BrB 8 kap.), bedrägeribrott (BrB 9 kap.), skadegörelsebrott (BrB 12 kap.), narkotikabrott och trafikbrott samt för ett urval enskilda brottstyper inom dessa kategorier, och slutligen redovisas regionala resultat. För fler och mer detaljerade resultat än de som redovisas här, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Jämförelser bakåt i tiden görs med 2018 och med 2014 (sexårig mätperiod) för de indelningar och mått som introducerades i och med revideringen inför helåret 2014. I och med revideringen 2014 förändrades definitionen av personupplagade brott något, vilket medförde en generell nivåhöjning i statistiken på omkring en procent. Av denna anledning görs även jämförelserna av antalet personupplagade brott med en sexårig mätperiod (2014–2019). För personuppklaringsprocenten har definitionsändringen haft en mer marginell betydelse för resultaten totalt sett, vilket möjliggör jämförelser bakåt i tiden till 2010 (tioårig mätperiod). Undantag gäller dock för redovisningen av vissa enskilda brottstyper där påverkan varit större, då görs jämförelser endast med 2014. Brå redovisade vissa uppgifter enligt både de gamla och de nya definitionerna under en övergångsperiod (2014–2018) i syfte att möjliggöra adekvata jämförelser över tid. För mer information om revideringen, och en redogörelse av hur definitionsförändringarna påverkat resultaten i statistiken se *Kvalitetsdeklarationen för statistiken över handlagda brott*.

⁴ Statistiken för åren 2014–2016 korrigerades i samband med publiceringen av handlagda brott 2017 (juni 2018). För mer information om korrigeringen och hur den påverkar statistiken över handlagda brott, se rapporten *Korrigerings av statistik 2013–2016* (www.bra.se/korrigerings).

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott⁵

I statistiken delas de handlagda brotten in efter om de varit föremål för utredning eller ej. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

År 2019 handlades 1 570 000 anmälda brott. Jämfört med 2018 ökade antalet handlagda brott med 14 000 brott, vilket är en ökning med 1 procent. Jämfört med 2014 ökade de handlagda brotten med 118 000 brott (+8 %).⁶

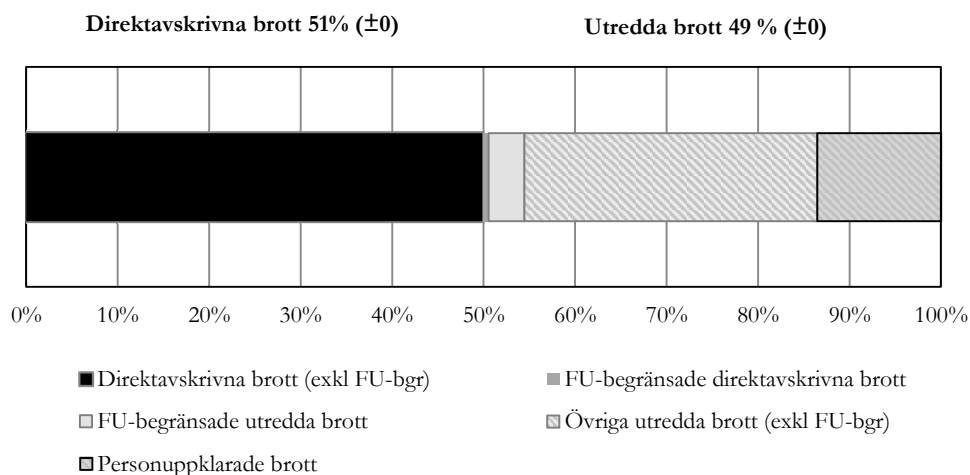
För 49 procent av de handlagda brotten 2019 hade en utredning bedrivits, medan de övriga handlagda brotten (51 %) direktavskrevs. Jämfört med 2018 var andelen utredda respektive direktavskrivna brott oförändrad. Jämfört med 2014 minskade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott ökade med 2 procentenheter vardera. Den vanligaste anledningen till direktavskrivning av brott var att spaningsuppslag saknades.

Omkring 14 procent av de handlagda brotten personupplärades, vilket är en oförändrad andel jämfört med 2018. Ytterligare 5 procent av de handlagda brotten förundersökningsbegränsades, vilket även det är oförändrat jämfört med 2018. För de resterande handlagda brotten togs andra typer av beslut (så kallade övriga beslut).

I figur 4 redovisas samtliga handlagda brott efter den övergripande indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas handlagda brott med beslut som innebär att brottet antingen personupplärats eller förundersökningsbegränsats, samt utredda brott med andra typer av beslut (så kallade övriga utredda brott).

⁵ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

⁶ För exakta sifferuppgifter över nivåer för samtliga brottstyper som redovisas i statistiken, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 4. Samtliga handlagda brott 2019 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 570 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2019 och jämförelse med 2018 (förändring i procentenheter):

Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplärade brott
50 % (±0)	1 % (±0)	4 % (±0)	32 % (±0)	14 % (±0)

Utredda brott

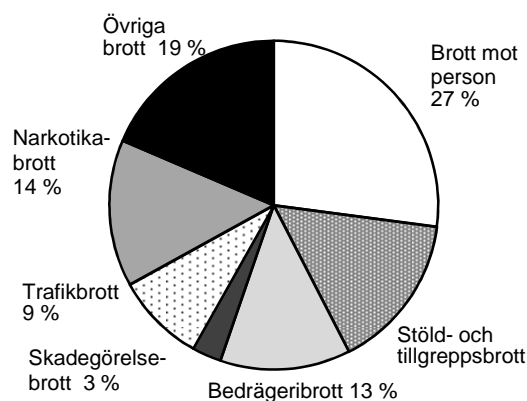
Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

För 775 000 av de handlagda brotten 2019 hade en utredning bedrivits under året, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med 2018. Av de redovisade brottskategorierna ökade antalet utredda brott för bedrägeribrott och narkotikabrott, medan de minskade för brott mot person, stöld- och tillgreppsbrott, skadegörelsebrott och trafikbrott.

Jämfört med 2014 ökade de utredda brotten med 29 500 brott (+4 %).

Kategorin utredda brott omfattar personupplärade brott (212 000 brott, 27 %), förundersökningsbegränsade brott (61 600 brott, 8 %) och övriga utredda brott (502 000 brott, 65 %). I kategorin övriga utredda brott ingår exempelvis anmälda brott som lagts ner för att spaningsresultat inte har uppnåtts, för att det efter utredning visat sig att det inte rörde sig om ett brott eller är brott som inte lyder under allmänt åtal.

Den största brottskategorin bland de utredda brotten under året var brott mot person, som utgjorde 27 procent av samtliga utredda brott. Den minsta brottskategorin var skadegörelsebrott, som utgjorde 3 procent av de utredda brotten (se figur 5). Brottstrukturen har i varit likartad sedan statistiken började föras 2014, dock har andelen stöld- och tillgreppsbrott minskat med 6 procentenheter, medan flera andra kategorier har ökat med 1 eller 2 procentenheter.

År 2019 jämfört med 2014: (Brottskategorier i procent av samtliga utredda brott)			
	2014	2019	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	26	27	+1
Stöld- och tillgreppsbrott	22	15	-6
Bedrägeribrott	12	13	+1
Skadegörelsebrott	3	3	-1
Trafikbrott	9	9	±0
Narkotikabrott	13	14	+2
Övriga brott	16	19	+2

Figur 5. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga utredda brott 2019 (totalt 775 000 brott). Uppgifterna för 2014 i den grå rutan är korrigerade (2018-06-14).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen utredda brott är inom en brottskategori.

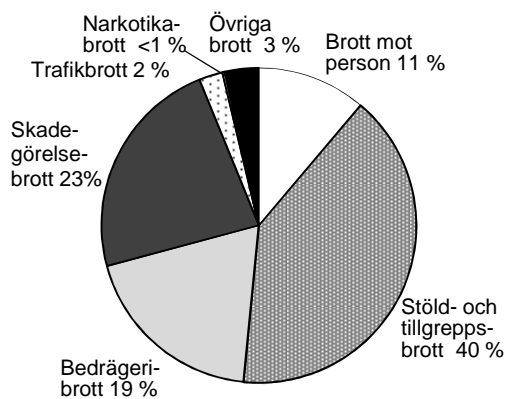
Direktavskrivna brott

Av de handlagda brotten 2019 lades 792 000 brott ner utan att en utredning inletts, vilket kallas direktavskrivning. Det innebär en ökning med 4 470 brott (+1 %) jämfört med 2018. Jämfört med 2014 ökade de direktavskrivna brotten med 88 900 brott (+13 %).

I kategorin direktavskrivna brott ingår även ett mindre antal förundersökningsbegränsade brott (9 710 brott eller 1 %). Övriga direktavskrivna brott omfattar till exempel brott där förundersökning inte inletts för att spaningsuppslag saknas eller för att brottet har begåtts utomlands.

Av de direktavskrivna brotten 2019 var den största brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 40 procent av samtliga direktavskrivna brott. Brott mot person utgjorde 11 procent av de direktavskrivna brotten, och bland dessa fanns en relativt stor andel förundersökningsbegränsade brott (8 %), som huvudsakligen rörde ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i de flesta fall själv måste ange brottet till åtal.⁷ Sedan statistiken började föras 2014 har andelen stöld- och tillgreppsbrott bland de direktavskrivna brotten minskat med 14 procentenheter, medan bedrägeribrotten och skadegörelsebrotten ökat sina andelar med 9 respektive 5 procentenheter.

⁷ Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

År 2019 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga direktavskrivna brott)

	2014	2019	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	10	11	+1
Stöld- och tillgreppsbrott	54	40	-14
Bedrägeribrott	11	19	+9
Skadegörelsebrott	18	23	+5
Trafikbrott	2	2	±0
Narkotikabrott	0	0	±0
Övriga brott	4	3	-1

Figur 6. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga direktavskrivna brott 2019 (totalt 792 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek, och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen direktavskrivna brott är inom en brottskategori.

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person⁸

I statistiken indelas de handlagda brotten efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller inte.

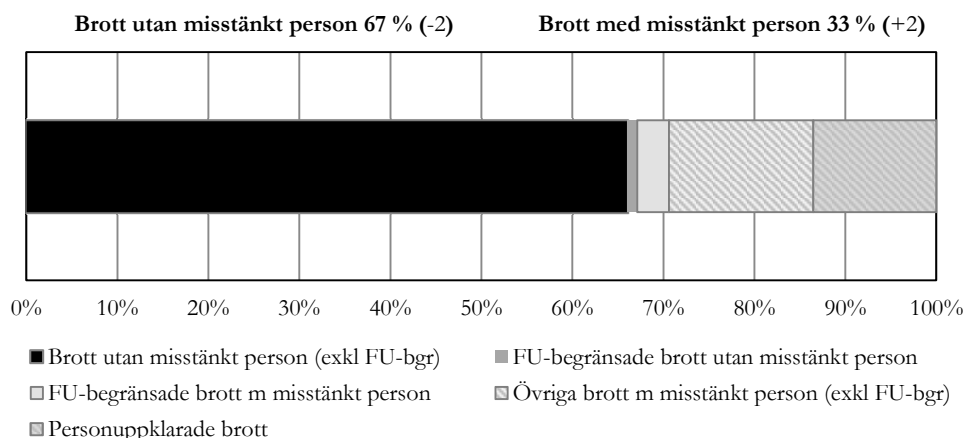
År 2019 fanns en skäligen misstänkt person registrerad för 516 000 (33 %) av de handlagda brotten. För de resterande (1 050 000, eller 67 %) handlagda brotten fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet. Jämfört med 2018 ökade andelen brott med skäligen misstänkt person med 2 procentenheter, och i jämförelse med 2014 ökade andelen med 1 procentenhet.

Att det finns en skäligen misstänkt person är dock inte liktydigt med att brottet personupplärats. Under 2019 personupplärades 41 procent av brotten med en skäligen misstänkt person, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Jämfört med 2014 innebär det en minskning med 5 procentenheter. Därutöver förundersökningsbegränsades 11 procent (54 700 brott) av de handlagda brotten med en misstänkt person. Jämfört med 2018 var andelen förundersökningsbegränsade brott oförändrad, medan andelen ökade med 2 procentenheter jämfört med 2014.

Även i kategorin brott utan misstänkt person ingick förundersökningsbegränsade brott (16 600 brott, eller 2 %). Resterande övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 040 000 brott, eller 98 %) var direktavskrivna eller nedlagda. De

⁸ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

omfattade exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknades eller för att den anmälda gärningen inte var brottslig.

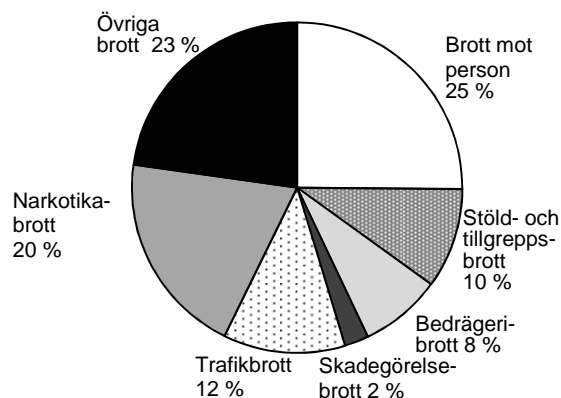
Figur 7. Samtliga handlagda brott 2019 fördelade efter den övergripande indelningen i brott med respektive utan misstänkt person, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 570 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2019 och jämförelse med 2018 (förändring i procentenheter):				
Brott utan misstänkt (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade brott utan misstänkt	FU-begränsade brott m misstänk	Övriga brott m misst. (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
66 % (-2)	1 % (±0)	3 % (±0)	16 % (+1)	14 % (±0)

Brott med misstänkt person

För 516 000 av de handlagda brotten 2019 fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebar en ökning med 29 800 brott (+6 %) jämfört med 2018. Det var främst brott mot person och bedrägeribrott som stod bakom ökningen.

Bland brotten med misstänkt person 2019 utgjorde brott mot person (25 %) och narkotikabrott (20 %) de största brottskategorierna. De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, som utgjorde 8 respektive 2 procent under året. Brottstrukturen var i stort sett oförändrad jämfört med 2014 (se figur 8).

År 2019 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott med misstänkt person)

	2014	2019	Skilnad (p.e.)
Brott mot person	25	25	±0
Stöldbrott	13	10	-3
Bedrägeribrott	8	8	±0
Skadegörelsebrott	3	2	±0
Trafikbrott	13	12	-1
Narkotikabrott	19	20	+1
Övriga brott	20	23	+3

Figur 8. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott med misstänkt person 2019 (totalt 516 000 brott).

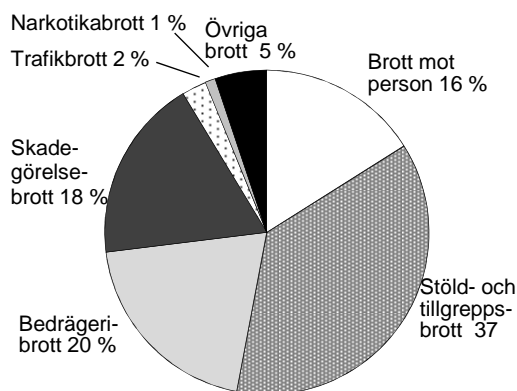
När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott med misstänkt person är inom en brottskategori.

Brott utan misstänkt person

För 1 050 000 av de handlagda brotten 2019 fanns det inte någon skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebar en minskning med 15 800 brott (-1 %) jämfört med 2018. Det var främst bedrägeribrott som stod för minskningen.

I kategorin brott utan misstänkt person ingår förundersökningsbegränsade brott (16 600 brott, eller 2 %) och övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 040 000 brott, eller 98 %). Övriga handlagda brott utan misstänkt person omfattar exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknas eller för att den anmälda gärningen inte är brottslig.

Bland brotten utan misstänkt person 2019 utgjorde stöld- och tillgreppsbrott (37 %) den största brottskategorin. De minsta brottskategorierna var narkotikabrott (1 %) och trafikbrott (2 %). Jämfört med 2014 minskade andelen stöldbrott av samtliga handlagda brott utan misstänkt person med 12 procentenheter, medan andelen bedrägeribrott ökade med 7 procentenheter, se figur 9.

År 2019 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott utan misstänkt person)

	2014	2019	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	15	16	+1
Stöldbrott	49	37	-12
Bedrägeribrott	13	20	+7
Skadegörelsebrott	14	18	+4
Trafikbrott	2	2	±0
Narkotikabrott	1	1	±0
Övriga brott	6	5	-1

Figur 9. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott utan misstänkt person 2019 (totalt 1 050 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott utan misstänkt person är inom en brottskategori.

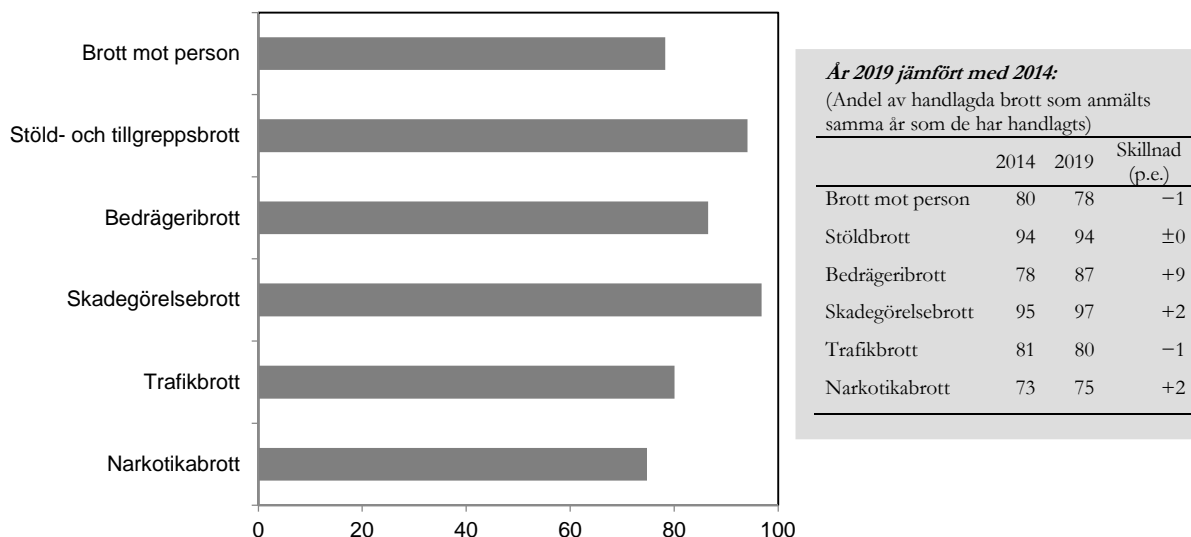
Handlagda brott efter anmälningår

Av samtliga handlagda brott 2019 hade majoriteten (84 %) anmälts under året, medan 12 procent hade anmälts året innan. Resterande brott (3 %) hade anmälts före 2018.

Jämfört med 2018 minskade andelen brott som anmälts samma år som de handlades med 1 procentenhet. Jämfört med 2014 var den oförändrad.

Vid uppdelning på olika typer av beslut ser fördelningen annorlunda ut. Av de personupplärade brotten 2019 hade 58 procent anmälts samma år som de handlades, medan motsvarande andel för övriga handlagda brott var 88 procent. Det hänger samman med att tiden till beslut för de personupplärade brotten, där utredning har bedrivits, generellt sett är längre än för de övriga handlagda brotten, där en stor del direktavskrivs.

Andelen brott som anmälts samma år som de handlagts varierar av samma skäl mellan olika brottskategorier och brottstyper. Brottskategorier som har en hög andel direktavskrivna brott har ofta en hög andel brott som anmälts samma år som de handlagts. För vissa brottskategorier är det vanligare med komplexa eller omfattande brottsutredningar och lägre andel direktavskrivna brott, vilket innebär att andelen brott som anmälts samma år som de handlagts ofta är lägre. De brottskategorier som 2019 hade högst andel handlagda brott som anmälts samma år var skadegörelsebrott (97 %) och stöld- och tillgrepps-brott (94 %). De brottskategorier som 2019 hade lägst andel handlagda brott som anmälts samma år var narkotikabrott (75 %) och brott mot person (78 %), se figur 10.

Figur 10. Andel av handlagda brott som anmäls samma år som de har handlagts, efter brottskategori, 2019.

Redovisning efter beslutstyp⁹

Förundersökningsbegränsade brott¹⁰

Nedan redovisas det totala antalet förundersökningsbegränsade brott 2019, samt hur besluten fördelar sig mellan olika typer av brott. Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte ska inledas eller att förundersökningen ska läggas ned. Syftet med att förundersökningsbegränsa brott är att frigöra tillgängliga utredningsresurser, så att de kan användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. Det vanligaste skälet till förundersökningsbegränsning är att den misstänkta personen även är misstänkt för andra brott eller nyligen dömts för annan brottslighet, och att fortsatt utredning av det aktuella brottet inte bedöms ha någon (eller endast liten) betydelse för straffet vid en fällande dom.

År 2019 förundersökningsbegränsades 5 procent (71 300 brott) av samtliga handlagda brott, vilket var en oförändrad andel jämfört med föregående år. Jämfört med 2014 ökade andelen med 1 procentenhet. Majoriteten av dessa brott

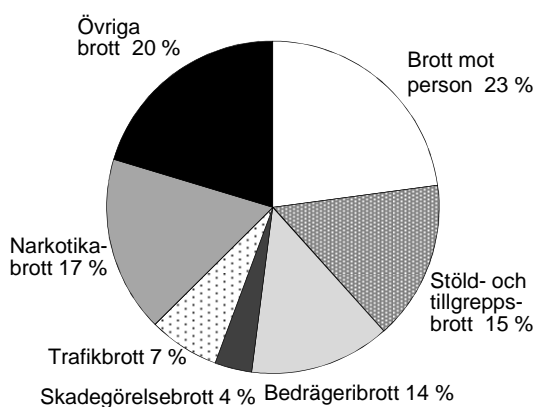
⁹ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

¹⁰ Reglerna för förundersökningen inskränker den absoluta åtalsplikten. Beslut kan fattas i de fall en fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader (RB 23:4a 1 st. 1 p.), eller då man kan anta att något åtal inte skulle komma att ske till följd av reglerna om särskild åtalsunderlåtelse i RB 20:7 eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt eller allmänt intresse inte åsidosätts genom nedläggningen (RB 23:4a 1 st. 2 p.).

(86 %) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts, medan 14 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning hade inletts. Andelen utredda förundersökningsbegränsade brotten ökade med 1 procentenhet jämfört med 2018 och med 2 procentenheter jämfört med 2014. Det fanns en skäligen misstänkt person registrerad för 77 procent av de brott som förundersökningsbegränsades, vilket var en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2018 och med 4 procentenheter jämfört med 2014.

Den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2019 var brott mot person, som utgjorde 23 procent. Av dessa bestod nästan hälften av ärekränkingsbrott. Det är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i flesta fall själv måste ange brottet till åtal.¹¹

De minsta kategorierna bland de förundersökningsbegränsade brotten 2019 var skadegörelsebrott (4 %) och trafikbrott (7 %). Jämfört med 2014 har det skett vissa förändringar i brottstrukturen (se figur 11).

År 2019 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott)

	2014	2019	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	25	23	-2
Stöldbrott	15	15	±0
Bedrägeribrott	14	14	-1
Skadegörelsebrott	3	4	±0
Trafikbrott	9	7	-2
Narkotikabrott	14	17	+3
Övriga brott	20	20	+1

Figur 11. Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott 2019 (totalt 71 300 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen förundersökningsbegränsade brott är inom en brottskategori.

Personupplärade brott

Personupplärade brott är handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom beslut om åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. Det innebär att det för alla personupplärade brott finns minst en registrerad misstänkt person samt att det alltid har bedrivits en utredning.

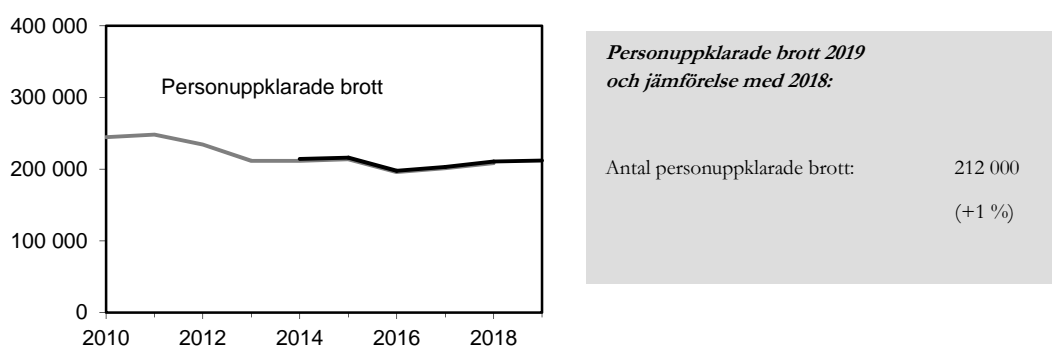
¹¹ Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

Definitionen av personupplärade brott ändrades något 2014, vilket bör beaktas när antalet personupplärade brott jämförs över tid. Generellt sett har definitionsförändringen inneburit en viss ökning i antalet personupplärade brott åren 2014–2019, jämfört med nivåerna före 2014.¹² Jämförelser bakåt i tiden görs här därför endast med en sexårig mätperiod (2014–2019). För mer information om förändringarna i statistiken se *Kvalitetsdeklarationen för statistiken över handlagda brott*.

Nivå och utveckling för personupplärade brott

År 2019 personupplärdades 212 000 handlagda brott, vilket var en ökning med 1 240 brott (+1 %) jämfört med 2018.

Jämfört med 2014 minskade antalet personupplärade brott med 2 260 brott (–1 %).

Figur 12. Utvecklingen av antalet personupplärade anmälda brott (grå linje), åren 2010–2018, samt antalet personupplärade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2019. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Personupplärade brott uppdelat på beslutstyp

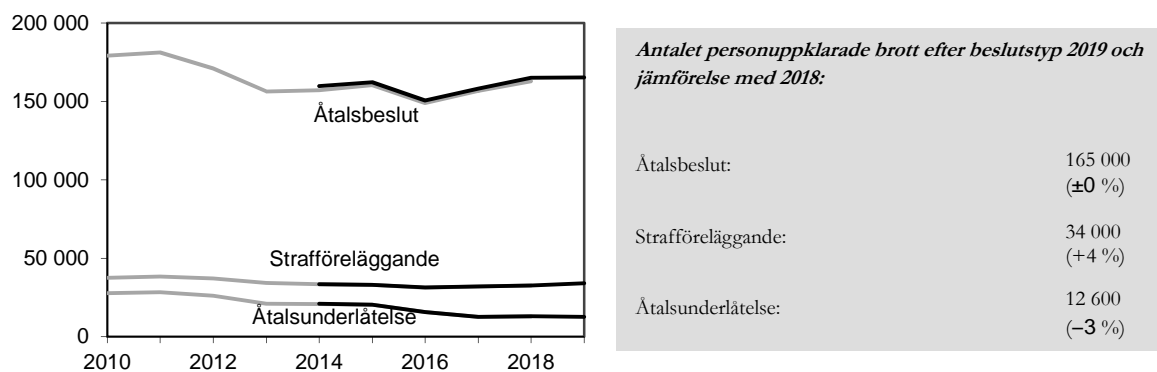
Av samtliga personupplärade brott 2019 avsåg 78 procent (165 000 brott) åtalsbeslut, 16 procent (34 000 brott) utfärdade strafförelägganden¹³ och resterande 6 procent (12 600 brott) meddelade åtalsunderlåtelse. Jämfört med 2018 ökade andelen utfärdade strafförelägganden med 1 procentenhet medan andelen åtalsbeslut och åtalsunderlåtelse var oförändrad.

Vid en jämförelse av antalet personupplärade brott med 2018 ökade antalet åtalsbeslut med 194 brott (± 0 %), och antalet strafförelägganden med 1 410 brott (+4 %). Antalet åtalsunderlåtelse minskade med 368 brott (–3 %).

Jämfört med 2014 ökade antalet åtalsbeslut med 4 procent, och strafförelägganden med 2 procent, medan åtalsunderlåtelse minskade med 54 procent.

¹² För åren 2014–2018 gav definitionsförändringen en högre nivå, med 1 680–5 250 brott (+0,8–2,7 %) per år, jämfört med tidigare definition.

¹³ För att ett strafföreläggande ska vinna laga kraft måste det godkännas av den misstänkte. I statistiken över upplärade brott redovisas endast *utfärdade* strafförelägganden. Godkända strafförelägganden redovisas i lagföringsstatistiken.

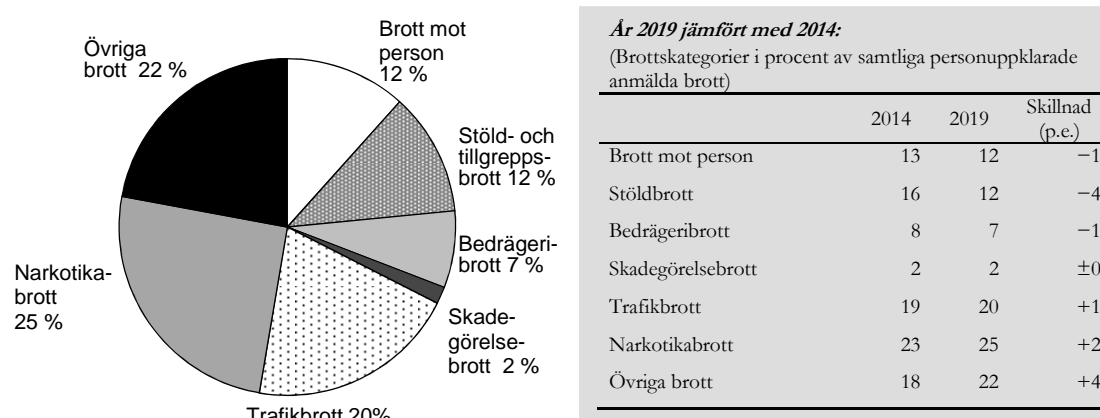

Figur 13. Utvecklingen av antalet personupplagade anmälda brott (grå linje), åren 2010–2018, samt antalet personupplagade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2019, efter typ av beslut. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Personupplagade brott uppdelat på brottskategori

Bland de personupplagade handlagda brotten 2019 var narkotikabrott (25 %) och trafikbrott (20 %) de största brottskategorierna. Brott mot person och stöld- och tillgreppsbrott utgjorde 12 procent vardera. De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, som utgjorde 7 respektive 2 procent.

Vid jämförelse av brottsstrukturen för de personupplagade brotten mellan 2014 och 2019, ökade narkotikabrott och trafikbrott i andel, med 2 respektive 1 procentenhet. Även övriga brott ökade (+4 %), resterande brottskategorier uppvisade lägre andelar över tid. Stöldbrotten minskade mest i andel (-4 procentenheter).

Figur 14. Brottskategorier i procent av det totala antalet personupplagade brott 2019 (totalt 212 000 brott). I rutan redovisas skillnaden i procentenheter mellan de personupplagade brotten 2010 och 2019.

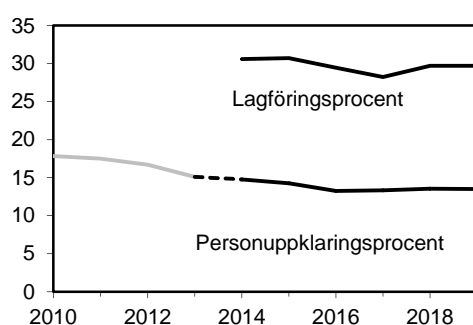
Personupplagingsprocent och lagföringsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personupplagingsprocent och lagföringsprocent. Det ska beaktas att definitionen av personupplagingsprocenten före 2014 skiljer sig något från nuvarande definition.

Skillnaden har generellt sett en marginell påverkan på resultaten, men kan ha en viss påverkan på resultatet för enskilda brottstyper.¹⁴

Personupplklaringsprocenten, som redovisar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 14 procent 2019, samma nivå som 2018. Jämfört med 2010 minskade personupplklaringsprocenten med 4 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 30 procent 2019, en oförändrad nivå jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade den med 1 procentenhet.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Personupplklaringsprocent:	14 % ±0 p.e.
Lagföringsprocent:	30 % ±0 p.e.

Figur 15. Lagföringsprocenten för åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nuvarande definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nuvarande definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

¹⁴ För åren 2014–2018 gav definitionsförändringen en något högre personupplklaringsprocent, med som minst <0,0 och som mest 0,3 procentenheter per år, jämfört med tidigare definition.

Redovisning efter brottskategori och brottstyp¹⁵

Först ges en sammanfattning av resultatet 2019 för sju brottskategorier. Därefter följer en utförligare redovisning av resultaten för brottskategorierna samt för några av de mer allvarliga och i statistiksammanhang mest efterfrågade brottstyperna i respektive kategori.

Brottskategorier

Som framgår av tabellen nedan varierar personupplärings- och lagföringsprocenten mellan olika brottskategorier, vilket delvis beror på att brotten är olika svåra att personupplära. Ett annat mönster som kan noteras är att skillnaden mellan personupplärings- och lagföringsprocenten är större för brottskategorier där en mindre andel av de handlagda brotten utretts, jämfört med de kategorier där en större andel utretts. För exempelvis stöldbrott och skadegörelsebrott, där en förhållandevis liten andel av brotten utretts (27 respektive 11 %), är det också en större skillnad mellan personupplärings- och lagföringsprocenten. Det kan jämföras med brott mot liv och hälsa, där en stor andel av brotten utretts (84 %), vilket ger en mindre skillnad mellan personupplärings- och lagföringsprocenten.

I tabellen redovisas även utvecklingen för vissa mått. Utvecklingen redovisas med hjälp av pilar som anger ökning, minskning eller oförändrat resultat 2019, i jämförelse med 2018. Där framgår att andelen utredda brott av samtliga handlagda brott minskade för brott mot liv och hälsa, sexualbrott, stöld- och tillgreppsbrott och skadegörelsebrott, medan andelen ökade för bedrägeribrott och trafikbrott. Vidare framgår att personuppläringsprocenten minskade för sexualbrott och narkotikabrott, ökade för bedrägeribrott och trafikbrott, och var oförändrad för de övriga redovisade brottskategorierna. För lagföringsprocenten var utvecklingen överlag oförändrad eller minskande, med undantag för bedrägeribrott där den ökade.

¹⁵ För den som är intresserad av resultaten för andra brottskategorier och brottstyper än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 1. Antalet handlagda respektive utredda brott, andelen utredda brott av handlagda brott, personupplärade handlagda brott, samt personupplärings- och lagföringsprocenten 2019

Brottstyp	Handlagda brott	Utredda brott	Utredda brott av handlagda		Personupplärade brott	Personuppläringsprocent		Lagföringsprocent	
	Antal	Antal	Procent	utv	Antal	Procent	utv	Procent	utv
Samtliga brott	1 570 000	775 000	49	→	212 000	14	→	30	→
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	93 500	78 900	84	↓	9 780	10	→	13	→
Sexualbrott (6 kap. BrB)	23 700	21 100	89	↓	4 390	19	↓	21	↓
Stöldbrott (8 kap. BrB)	439 000	119 000	27	↓	25 100	6	→	23	→
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	252 000	99 300	39	↑	15 700	6	↑	17	↑
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	205 000	22 600	11	↓	3 430	2	→	17	→
Trafikbrott	87 500	68 300	78	↑	42 800	49	↑	67	→
Narkotikabrott	114 000	112 000	98	→	53 500	47	↓	54	↓

Pilansvisningarna (↑=ökning; ↓=minskning; → =oförändrat) anger förändringens riktning jämfört med 2018 (en förändring mindre än 0,5 procentenheter anges som oförändrat).

Nedan följer en mer detaljerad redovisning av resultatet för respektive brottskategori samt för några av de allvarligaste och mest efterfrågade brottstyperna.

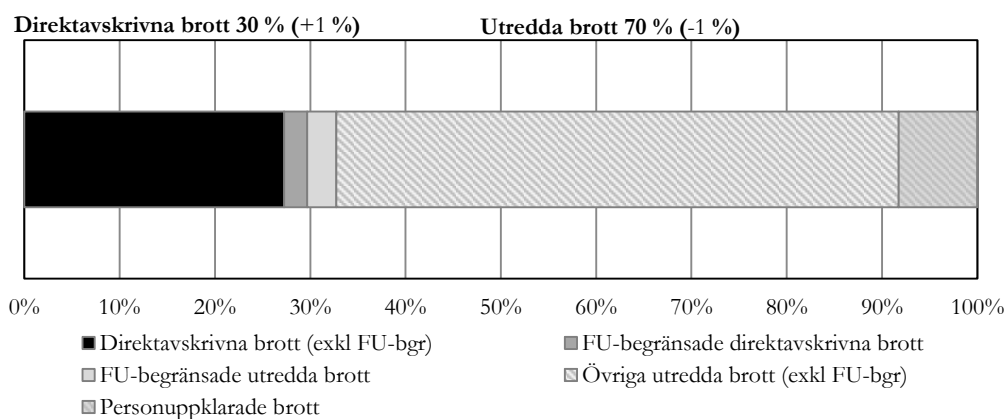
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda brott mot person är misshandel, olaga hot och ofredande de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 65 procent av de handlagda brotten mot person 2019. Övriga brott i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död, vållande till kroppsskada, sexualbrott, grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, egenmäktighet med barn samt olovlig identitetsanvändning. I detta kapitel redovisas resultaten för brott mot person samt för några av de allvarligaste brottstyper som ingår i kategorin.

År 2019 uppgick de handlagda brotten mot person till 299 000 brott. Jämfört med 2019 ökade antalet handlagda brott mot person med 2 680 brott, vilket motsvarar en ökning med 1 procent. En utredning bedrevs för 70 procent (210 000 brott), medan 30 procent (88 600 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott medan andelen direktavskrivna brott ökade, med 1 procentenhet vardera.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 5 procent (16 300 brott) av de handlagda brotten mot person, vilket var en oförändrad andel jämfört med 2018. Av de handlagda brott som förundersökningsbegränsades hade en utredning bedrivits för 56 procent, medan 44 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning bedrivits.

I figur 16 redovisas samtliga handlagda brott mot person 2019, efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personuppklarade respektive förundersökningsbegränsade brott, liksom för kategorin övriga utredda brott.

Figur 16. Samtliga handlagda brott mot person 2019 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 299 000 brott).

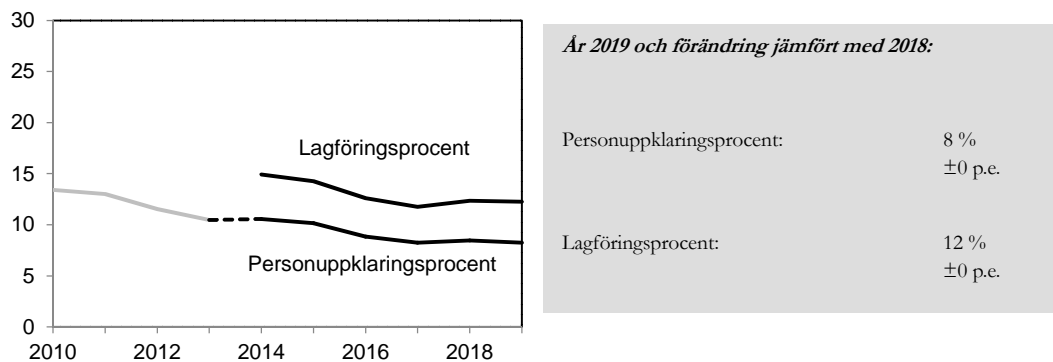
Fördelningen av handlagda brott mot person 2019 och jämförelse med 2018 (procentenheter):				
Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personuppklarade brott
27 % (+1)	2 % (±0)	3 % (±0)	59 % (-1)	8 % (±0)

Av samtliga handlagda brott mot person personuppklarades 24 600 brott 2019, vilket innebar en minskning med 421 brott (-2 %) jämfört med 2018.

Personuppklaringsprocenten, som anger andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 8 procent 2019, en oförändrad andel jämfört med 2018. Sett till tioårsperioden från 2010 har personuppklaringsprocenten minskat med 5 procentenheter.¹⁶

Lagföringsprocenten, som anger de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 12 procent, en oförändrad andel jämfört med 2018. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 3 procentenheter.

¹⁶ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personuppklaringsprocenten för *brott mot person* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 procentenheter och -0,4 procentenheter under åren 2014-2018.

Figur 17. Lagföringsprocenten för brott mot person första åren 2014–2019, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för brott mot person åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt nuvarande definition. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nuvarande definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av samtliga handlagda brott mot person hade 43 procent (130 000 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket var en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Av dessa brott personupplades 19 procent (24 600 brott), vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade andelen med 5 procentenheter.

Av de handlagda brotten hade 78 procent anmäls samma år som handläggningen avslutades. Resterande brott hade anmäls 2018 eller tidigare. Sett till de personupplade brotten mot person 2019 hade hälften (50 %) anmäls under samma år som de handlagts.

Misshandel

År 2019 handlades 86 500 misshandelsbrott, vilket var en ökning med 2 140 brott (+3 %) jämfört med 2018.

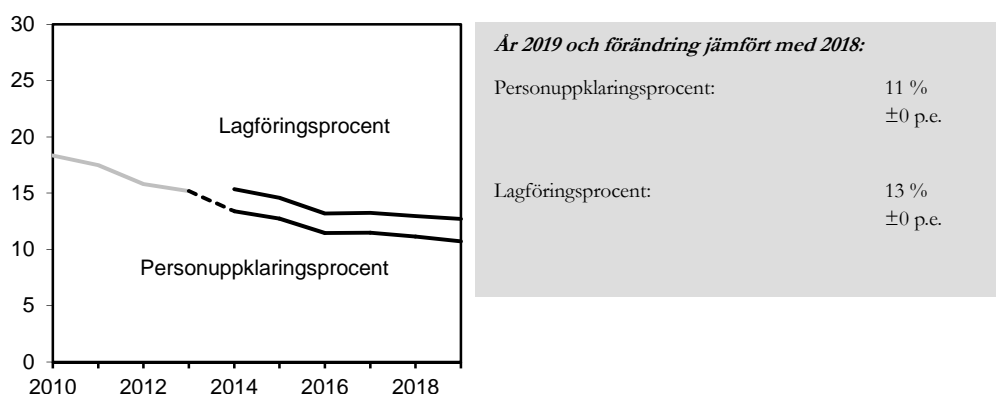
För 86 procent (74 100 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 14 procent (12 400 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott med 2 procentenheter, medan andelen direktavskrivna brott ökade med 2 procentenheter. Fördelningen av utredda och direktavskrivna misshandelsbrott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män var liknande. Handlagda brott utreddes i 89 procent (34 900 brott) av fallen när brottet riktats mot flickor/kvinnor, och i 83 procent (39 100 brott) av fallen när det riktats mot pojkar/män.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 1 procent (1 200 brott) av de handlagda misshandelsbrotten, vilket var samma nivå som föregående år. För de flesta (92 %) misshandelsbrott som förundersökningsbegränsades hade en utredning först inletts.

Av samtliga handlagda misshandelsbrott personupplades 9 260 brott, vilket var en minskning med 147 brott (–2 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, det vill säga de personupplklarade misshandelsbrotten sett till samtliga handlagda misshandelsbrott, uppgick till 11 procent 2019. Jämfört med 2018 var personupplklaringsprocenten oförändrad. De senaste tio åren minskade nivån med 8 procentenheter.¹⁷

Lagföringsprocenten, det vill säga de personupplklarade misshandelsbrotten i relation till de utredda misshandelsbrotten, uppgick i sin tur till 13 procent 2019. Lagföringsprocenten var oförändrad jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade den med 3 procentenheter.

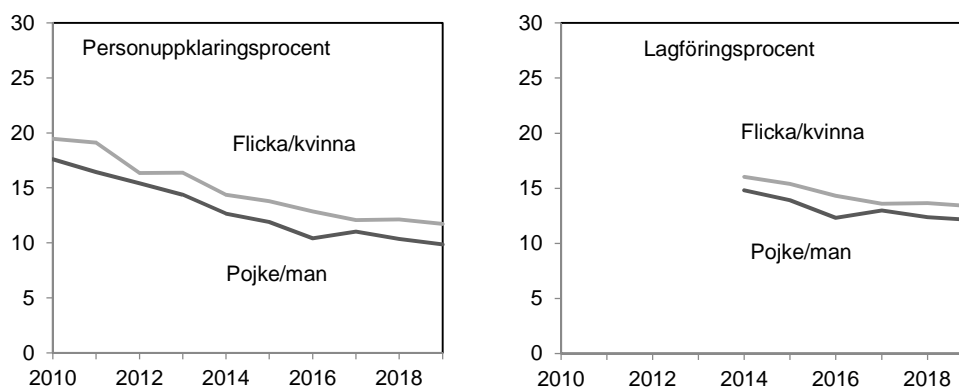

Figur 18. Lagföringsprocenten för misshandelsbrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för misshandelsbrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt nuvarande definition. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nuvarande definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 12 procent för misshandel mot flickor/kvinnor och till 10 procent för misshandel mot pojkar/män. Lagföringsprocenten uppgick till 13 procent för misshandel mot flickor/kvinnor och till 12 procent för misshandel mot pojkar/män.

Jämfört med 2018 var personupplklaringsprocenten oförändrad både för misshandel mot flickor/kvinnor och mot pojkar/män. Även lagföringsprocenten var oförändrad, både för misshandel mot flickor/kvinnor och mot pojkar/män. Personupplklaringsprocenten för misshandel mot flickor/kvinnor och mot pojkar/män har under den senaste tioårsperioden (2010-2019) minskat med 8 procentenheter vardera. Lagföringsprocenten har sedan 2014 minskat med 3 procentenheter vardera för brott mot flickor/kvinnor respektive pojkar/män. Den liknande utvecklingen innebär att de nivåskillnader som kan noteras mellan flickor/kvinnor och pojkar/män i stort sett är desamma över tid.

¹⁷ Den ändrade definitionen 2014 har haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *misshandel* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och +0,3 procentenheter åren 2014–2018.

Figur 19. Personuppklaringsprocenten för misshandelsbrott åren 2010–2019, samt lagföringsprocenten åren 2014–2019, uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

<i>År 2019 och förändring jämfört med 2018:</i>		
	Mot flicka/kvinna (4 590 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (4 670 pers.uppl. brott)
Personuppklaringsprocent:	12 % ±0 p.e.	10 % ±0 p.e.
Lagföringsprocent:	13 % ±0 p.e.	12 % ±0 p.e.

Skillnaden i personuppklarings- och lagföringsprocent mellan könen märks främst för vuxna i åldersgruppen 18 år eller äldre. Både personuppklarings- och lagföringsprocenten för misshandel mot kvinnor 18 år eller äldre var 3 procentenheter högre än misshandel mot män 18 år eller äldre.¹⁸

Tabell 2. Antal personupplagade brott samt personuppklarings- och lagföringsprocent för misshandel, uppdelat på kön och ålder 2019

	Antal person- upplagade brott	Personuppklarings- procent*	Lagföringsprocent**
Mot barn 0–6 år	198	5 %	5 %
Mot flicka	69	4 %	4 %
Mot pojke	129	5 %	5 %
Mot barn 7–14 år	974	7 %	10 %
Mot flicka	358	7 %	9 %
Mot pojke	616	7 %	11 %
Mot barn 15–17 år	1 028	14 %	16 %
Mot flicka	357	13 %	15 %
Mot pojke	671	15 %	17 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	7 060	12 %	13 %
Mot kvinna	3 810	13 %	14 %
Mot man	3 250	10 %	12 %

* Personuppklaringsprocenten anger andelen personupplagade brott av samtliga handlagda brott

** Lagföringsprocenten anger andelen personupplagade brott av de utredda brotten

¹⁸ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

För 60 procent (51 700 brott) av de handlagda misshandelsbrotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Andelen personupplärdade misshandelsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 18 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade andelen med 5 procentenheter.

För 73 procent av de handlagda misshandelsbrotten mot kvinnor (18- år eller äldre) och för 53 procent av misshandelsbrotten mot män (18- år eller äldre) fanns det minst en misstänkt person registrerad 2019. Det är en skillnad på 20 procentenheter. Att beakta vid tolkning av resultaten är att det är betydligt vanligare att gärningspersonen är bekant eller närstående vid handlagda misshandelsbrott mot kvinnor, jämfört med misshandelsbrott mot män.

Även vid misshandelsbrott mot barn i åldersgrupperna 7-14 år och 15-17 år finns motsvarande skillnad mellan könen om än i inte lika stor som för vuxna (11 procentenheters skillnad).

Grov fridskränkning och Grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika typer av brott, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i en upprepad kränkning som riktats mot en närstående eller tidigare närstående person. För grov kvinnofridskränkning gäller att brotten begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Grov fridskränkning

År 2019 handlades 1 680 brott om grov fridskränkning, vilket var en minskning med 76 brott (-4 %) jämfört med 2018.

För 99 procent (1 660 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 1 procent (17 brott) direktavskrevs, vilket var samma fördelning som 2018. Uppdelat på kön var fördelningen av utredda och direktavskrivna brott densamma för brott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män. Handlagda brott utreddes i 99 procent av fallen både när brottet riktats mot en flicka/kvinna (836 brott) och när brottet riktats mot en pojke/man (824 brott).

Ett (1) fridskränkingsbrott förundersökningsbegränsades 2019.

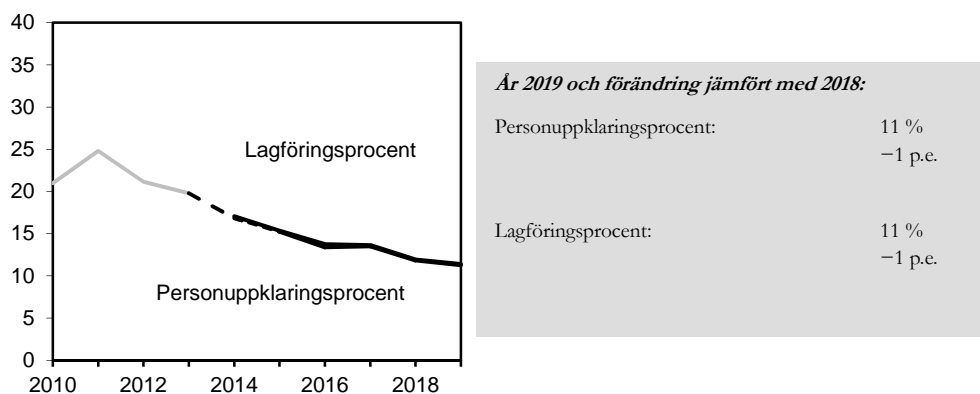
Av samtliga handlagda brott om grov fridskränkning personupplärdades 189 brott, vilket var en minskning med 18 brott (-9 %) jämfört med 2018.

Personupplärdingsprocenten, det vill säga de personupplärdade brotten sett till samtliga handlagda brott om grov fridskränkning, uppgick till 11 procent 2019. Jämfört med 2018 minskade den med 1 procentenhet. Jämfört med 2014 minskade personupplärdingsprocenten med 6 procentenheter. Definitionen av

personupplklaringsprocenten ändrades något 2014, vilket har haft en viss påverkan på resultaten.¹⁹ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten om grov fridskränkning, uppgick också till 11 procent 2019. Även den minskade med 1 procentenhet jämfört med 2018, och med 6 procentenheter jämfört med 2014.

Som framgår av figur 20 är skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten knappt synbar. Det beror på att det inleds en förundersökning för de flesta brotten.

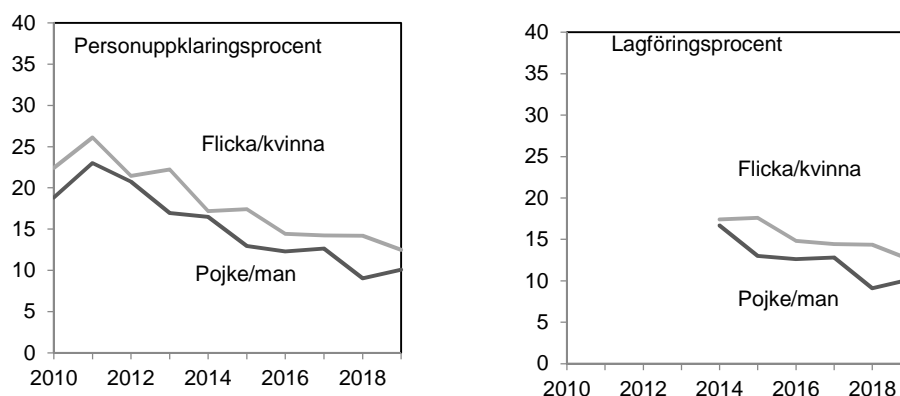

Figur 20. Lagföringsprocenten för grov fridskränkning åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för grov fridskränkning åren 2009–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt nuvarande definition. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nuvarande definitionen.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 12 procent för grov fridskränkning mot flickor/kvinnor och till 10 procent för grov fridskränkning mot pojkar/män. Lagföringsprocenten uppgick till 13 procent för grov fridskränkning mot flickor/kvinnor och till 10 procent för grov fridskränkning mot pojkar/män.

Jämfört med 2018 minskade personupplklaringsprocenten respektive lagföringsprocenten med två procentenheter vad gäller grov fridskränkning mot flickor/kvinnor, medan båda måtten ökade med 1 procentenhet vardera för grov fridskränkning mot pojkar/män. Personupplklarings- och lagföringsprocenten för grov fridskränkning mot flickor/kvinnor minskade under den senaste sexårsperioden (2014–2019) med 5 procentenheter vardera, och mot pojkar/män med 6 procentenheter vardera.

¹⁹ Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *grov fridskränkning* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan -0,2 och -1,2 procentenheter åren 2014–2018.

Figur 21. Personuppläringsprocenten för grov fridskränkning åren 2010–2019, samt lagföringsprocenten åren 2014–2019, uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:		
	Mot flickor/kvinnor (105 pers.uppl. brott)	Mot pojkar/män (84 pers.uppl. brott)
Personuppläringsprocent:	12 %	10 %
	-2 p.e.	+1 p.e.
Lagföringsprocent:	13 %	10 %
	-2 p.e.	+1 p.e.

Skillnaden i personupplärings- och lagföringsprocent mellan könen återfinns främst för grov fridskränkning mot vuxna. Statistiken baseras på ett ganska litet antal brott (51 personupplärade brott mot kvinnor, och 12 personupplärade brott mot män), varför personupplärings- och lagföringsprocenten för olika köns- och åldersgrupper bör tolkas med viss försiktighet, se tabell 3.²⁰

Tabell 3. Antal personupplärade brott samt personupplärings- och lagföringsprocent för grov fridskränkning, uppdelat på kön och ålder 2019.

	Antal person- upplärade brott	Personupplärings- procent*	Lagföringsprocent*
Mot barn under 18 år	125	9 %	9 %
Mot flicka	53	8 %	8 %
Mot pojke	72	10 %	10 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	64	21 %	21 %
Mot kvinna	52	27 %	28 %
Mot man	12	10 %	10 %

* Personuppläringsprocenten anger andelen personupplärade brott av samtliga handlagda brott.

* Lagföringsprocenten anger andelen personupplärade brott av de utredda brotten.

För 78 procent (1 320 brott) av de handlagda brotten om grov fridskränkning fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket

²⁰ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

var en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Andelen personupplklarade brott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 14 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade andelen med 6 procentenheter.

Uppdelat på kön uppgick andelen brott med en misstänkt person till 82 procent för grov fridskränkning mot flickor/kvinnor och till 79 procent för grov fridskränkning mot pojkar/män.

Av de handlagda brotten 2019 hade 69 procent anmälts samma år. Resterande brott hade anmälts 2018 eller tidigare. Av de personupplklarade brotten hade 58 procent anmälts samma år som de klarades upp.

Grov kvinnofridskränkning

År 2019 handlades 1 750 brott om grov kvinnofridskränkning, vilket var en ökning med 13 brott (+1 %).

Av dessa bedrevs en utredning för 98 procent (1 710 brott) medan 2 procent (33 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott med 1 procentenhet och andelen direktavskrivna brott ökade med 1 procentenhet.

Av de handlagda brotten om grov kvinnofridskränkning var det 4 som förundersökningsbegränsades, alla efter att en utredning bedrivits. Det var 2 fler än under 2018.

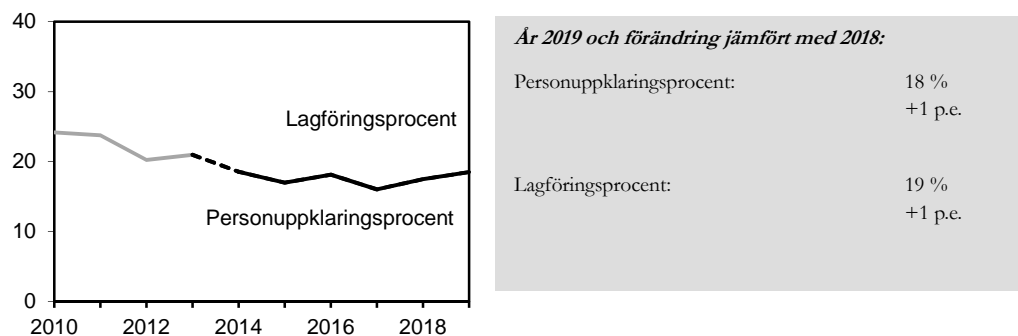
De personupplklarade brotten om grov kvinnofridskränkning uppgick 2019 till 323 brott. Det var en ökning med 20 brott (+7 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott om grov kvinnofridskränkning, uppgick till 18 procent 2019. Jämfört med 2018 var det en ökning med 1 procentenhet, men en minskning med 6 procentenheter jämfört med 2010.²¹

Lagföringsprocenten, andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 19 procent. Det innebar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018, och en oförändrad andel jämfört med 2014.

Som framgår av figur 22 är skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten knappt synbar. Det beror på att det inleds förundersökning för de flesta brotten.

²¹ Den ändrade definitionen 2014 har haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *grov kvinnofridskränkning* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och -0,4 procentenheter åren 2014-2018.

Figur 22. Lagföringsprocenten för grov kvinnofridskränkning åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för grov kvinnofridskränkning åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Andelen handlagda brott om grov kvinnofridskränkning med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 89 procent (1 550 brott), en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2018. Andelen personupplklarade brott om grov kvinnofridskränkning av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 21 procent, en oförändrad andel jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 64 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 74 procent anmälts samma år som de handlades.

Våldtäkt

År 2019 handlades 8 630 brott gällande våldtäkt, vilket innebar en ökning med 703 brott (+9 %) jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt bedrevs en utredning för 96 procent (8 250 brott), medan 4 procent (372 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 var andelarna oförändrade. Uppdelat på kön utreddes handlagda brott mot flickor/kvinnor i 96 procent (7 690 brott) av fallen och mot pojkar/män i 91 procent (560 brott) av fallen.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt var det 12 brott (+20 %) som förundersökningsbegränsades.

År 2019 personupplklarades 1 310 brott gällande våldtäkt. Det var en minskning med 7 brott (−1 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda våldtäktsbrott, uppgick till 15 procent 2019. Jämfört med 2018 minskade personupplklaringsprocenten för våldtäkt med 1 procentenhet. Under föregående år identifierades dock tre stora ärenden som påverkar resultatet. Om

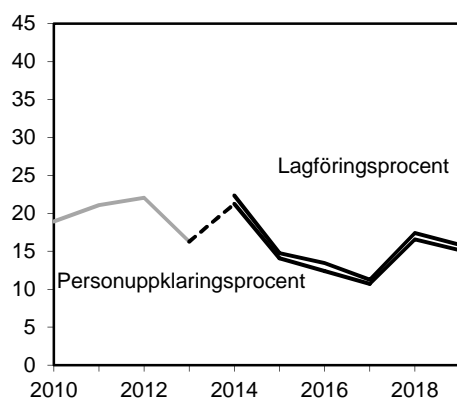
dessa tre ärenden inte räknas med i statistiken skulle personupplklaringsprocenten istället ha ökat med 3 procentenheter jämfört med 2018.²²

Jämfört med nivån 2014 minskade personupplklaringsprocenten för våldtäktsbrott med 6 procentenheter. Definitionen av personupplklaringsprocenten ändrades något 2014, och har haft en viss påverkan på andelen personupplklarade våldtäkter.²³ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

Lagföringsprocenten, som visar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 16 procent 2019, vilket innebär en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Även här har de tre stora ärendena en motsvarande påverkan på resultatet. Jämfört med 2014 minskade den med 6 procentenheter.

Som framgår av figuren nedan präglas nivåerna av stora årliga variationer, vilket delvis förklaras av att det förekommer stora ärenden under vissa år.

I figuren framgår att skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten är mycket liten, vilket förklaras av att det inleds förundersökning för de flesta våldtäktsbrotten.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Personupplklaringsprocent:	15 % -1 p.e.
Lagföringsprocent:	16 % -2 p.e.

Figur 23 Lagföringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 15 procent för våldtäkt mot flickor/kvinnor och till 17 procent för våldtäkt mot pojkar/män.

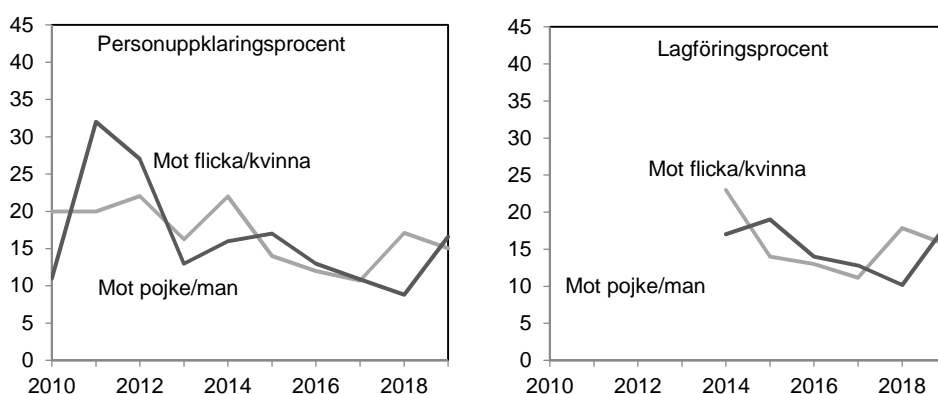
Lagföringsprocenten uppgick till 16 procent för våldtäkt mot flickor/kvinnor och till 18 procent för våldtäkt mot pojkar/män.

Jämfört med 2018 minskade person- och lagföringsprocenten för våldtäkt mot flickor/kvinnor med 2 procentenheter. För våldtäkt mot pojkar/män ökade

²² Se avsnittet *Jämförbarhet över tid, påverkan av stora ärenden*

²³ Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *våldtäkt* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan -0,2 och +0,7 procentenheter åren 2014-2018.

istället person- och lagföringsprocenten med 8 procentenheter. Vid tolkning av personupplärings- och lagföringsprocenten över tid bör man tänka på att det årliga antalet handlagda brott mot pojkar/män är mycket litet (endast 7 procent av samtliga handlagda våldtäktsbrott 2019), vilket innebär att måtten är mer känsliga för enskilda händelser. Person- och lagföringsprocenten för våldtäkt mot pojkar/män präglas därmed av än större variationer från år till år, än utvecklingen för våldtäkt mot flickor/kvinnor.

Figur 24. Personuppläringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2010–2019, samt lagföringsprocenten åren 2014–2019 uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:		
	Mot flicka/kvinna (1 200 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (102 pers.uppl. brott)
Personuppläringsprocent:	15 %	17 %
	-2 p.e.	+8 p.e.
Lagföringsprocent:	16 %	18 %
	-2 p.e.	+8 p.e.

Personupplärings- och lagföringsprocenten är generellt sett större för våldtäkt mot barn, än för våldtäkt mot vuxna. För *barn under 15* år uppgick nivåerna 2019 till 24 procent respektive 26 procent, och för *barn i åldern 15–17* år till 15 procent vardera. Det kan jämföras med en personupplärings- och lagföringsprocent på 12 procent vardera för *våldtäkt mot vuxna (18 år och äldre)*. Vid uppdelning på kön finns inget tydligt mönster vad gäller nivåskillnad i procenten. Det är också en betydande antalsmässig skillnad i antalet handlagda brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män totalt sett, varför eventuella skillnader i personupplärings- och lagföringsprocent bör tolkas med försiktighet (se tabell 4).

Tabell 4. Antal personupplklarade brott samt personupplklarings- och lagföringsprocent för våldtäktsbrott, uppdelat på kön och ålder 2019.

	Antal person- upplklarade brott	Personupplklarings- procent*	Lagföringsprocent*
Mot barn under 15 år	510	24 %	26 %
Mot flicka	434	24 %	25 %
Mot pojke	76	25 %	27 %
Mot barn 15–17 år	169	15 %	15 %
Mot flicka	156	14 %	14 %
Mot pojke	13	24 %	26 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	627	12 %	12 %
Mot kvinna	614	12 %	13 %
Mot man	13	5 %	6 %

* Personupplklaringsprocenten anger andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott

* Lagföringsprocenten anger andelen personupplklarade brott av de utredda brotten

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 69 procent av brotten (5 940 brott), vilket var en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2018. Andelen personupplklarade våldtäktsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 22 procent, en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2018.

För handlagda våldtäktsbrott mot flickor/kvinnor uppgick andelen brott med en misstänkt person registrerad till 70 procent, och för brott mot pojkar/män till 53 procent.

Av de handlagda brotten 2019 hade 65 procent anmälts samma år, medan resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 64 procent anmälts samma år som de handlades.

Sexuellt ofredande

År 2019 handlades 10 900 brott gällande sexuellt ofredande, vilket innebar en minskning med 319 brott (–3 %) jämfört med 2018. Av de handlagda brotten om sexuellt ofredande 2019 rörde 678 brott (6 %) exhibitionism (blottning).

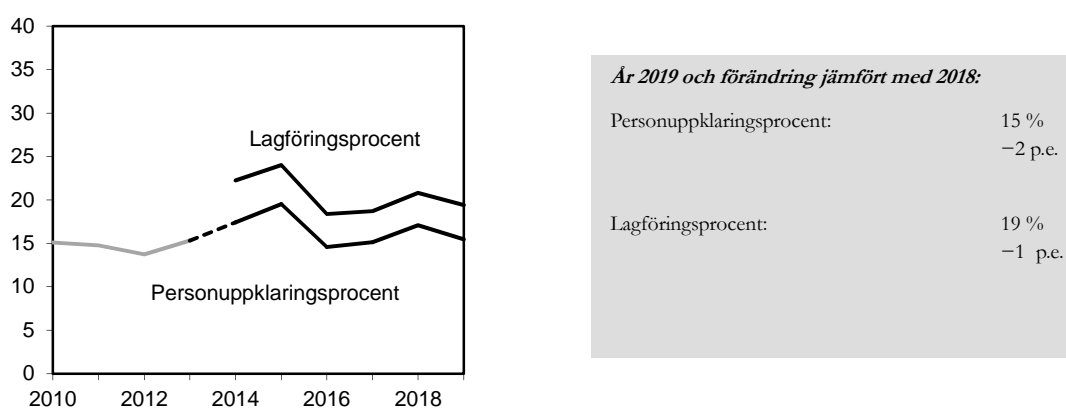
Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande bedrevs en utredning för 82 procent (8 920 brott), medan 18 procent (2 010 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott, och andelen direktavskrivna brott ökade, med 2 procentenheter vardera. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män var liknande (vad gäller sexuellt ofredande exklusive exhibitionism). Handlagda brott utreddes i 82 procent (7 520 brott) av fallen när brottet riktats mot en flicka/kvinna och i 78 procent (853 brott) av fallen när det riktats mot en pojke/man.

Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande var det 2 procent (236 brott) som förundersökningsbegränsades, en oförändrad andel jämfört med 2018.

År 2019 personupplärdades 1 690 brott gällande sexuellt ofredande. Det var en minskning med 232 brott (–12 %) jämfört med 2018.

Personupplärdningsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda brott om sexuellt ofredande, uppgick till 15 procent 2019. Jämfört med 2018 minskade personupplärdningsprocenten för sexuellt ofredande med 2 procentenheter. Även jämfört med nivån 2014 minskade den med 2 procentenheter. Definitionen av personupplärdningsprocenten ändrades något 2014, skillnaden har generellt sett en viss påverkan på resultaten.²⁴ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

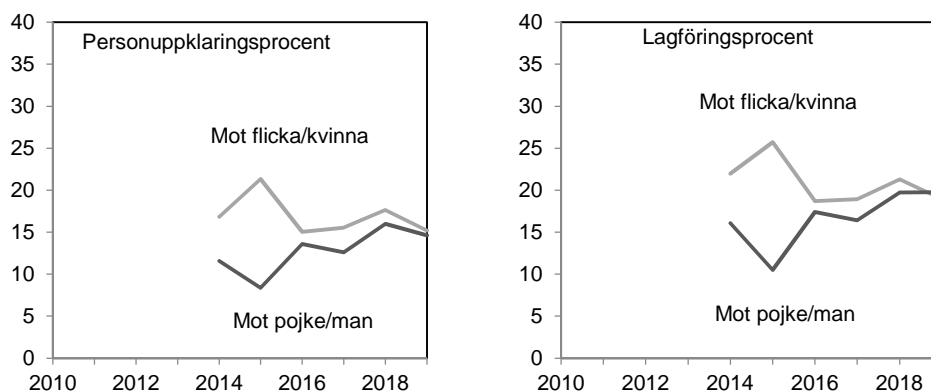
Lagföringsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 19 procent 2019, en minskning 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 3 procentenheter.

Figur 25 Lagföringsprocenten för sexuellt ofredande åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplärdningsprocenten för sexuellt ofredande åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplärdningsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Från och med 2014 redovisas sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) uppdelat på kön och ålder. Uppdelat på kön uppgick personupplärdningsprocenten till 15 procent både för sexuellt ofredande mot flickor/kvinnor och för sexuellt ofredande mot pojkar/män. Lagföringsprocenten uppgick till 19 procent för sexuellt ofredande mot flickor/kvinnor och till 20 procent för sexuellt ofredande mot pojkar/män. Jämfört med 2018 minskade personupplärdningsprocenten för sexuellt ofredande mot flickor/kvinnor med 2 procentenheter och mot pojkar/män med 1 procentenhet. Lagföringsprocenten minskade med 2 procentenheter för brott mot flickor/kvinnor, och var oförändrad vad gäller brott mot pojkar/män.

²⁴ Nivåskillnaden på personupplärdningsprocenten för *sexuellt ofredande* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och –2,1 procentenheter åren 2014–2018.

Figur 26. Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande åren 2014–2019, uppdelat på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:		
	Mot flicka/kvinna (1 390 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (160 pers.uppl. brott)
Personuppklaringsprocent:	15 %	15 %
	-2 p.e.	-1 p.e.
Lagföringsprocent:	19 %	20 %
	-2 p.e.	±0 p.e.

Uppdelat på kön och ålder finns inget tydligt mönster vad gäller personuppklarings- och lagföringsprocenten. För *barn under 15* år uppgick nivåerna till 17 procent respektive 20 procent 2019, och för *barn 15–17* år till 19 procent respektive 22 procent. Det kan jämföras med en personuppklarings- och lagföringsprocent på 13 procent respektive 18 procent för sexuellt ofredande mot vuxna. Vad gäller skillnad i procent mellan brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män var personuppklarings- och lagföringsprocenten högre för brott mot pojkar under 18 år jämfört mot brott mot flickor under 18 år. Vad gäller sexuellt ofredande mot vuxna var personuppklarings- och lagföringsprocenten högre för brott mot kvinnor 18 år eller äldre jämfört med brott mot män 18 år eller äldre. Det är dock en betydande skillnad i antalet handlagda brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män totalt sett, varför skillnaderna i personuppklarings- och lagföringsprocent bör tolkas med viss försiktighet (se tabell 5).²⁵

²⁵ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 5. Antal personuppljade brott samt personuppljnings- och lagf6ringsprocent f6r sexuellt ofredande, uppdelat p6 k6n och 6lder 2019. Exklusive exhibitionism.

	Antal person- uppljrade brott	Personuppljnings- procent*	Lagf6ringsprocent*
Mot barn under 15 6r	474	17 %	20 %
Mot flicka	370	16 %	19 %
Mot pojke	104	21 %	27 %
Mot barn 15–17 6r	272	19 %	22 %
Mot flicka	248	19 %	22 %
Mot pojke	24	21 %	26 %
Mot vuxen (18 6r eller 6ldre)	803	13 %	18 %
Mot kvinna	771	14 %	18 %
Mot man	32	6 %	10 %

* Personuppljningsprocenten anger andelen personuppljrade brott av samtliga handlagda brott

* Lagf6ringsprocenten anger andelen personuppljrade brott av de utredda brotten

Av de handlagda brotten g6llande sexuellt ofredande fanns det minst en person registrerad som sk6ligen misst6nkt f6r 51 procent av brotten (5 560 brott), vilket 6r en 6kning med 1 procentenhet j6mf6rt med 2018. Andelen personuppljrade brott om sexuellt ofredande av brotten med minst en misst6nkt person uppgick till 30 procent, en minskning med 4 procentenheter.

F6r handlagda brott mot flickor/kvinnor uppgick andelen brott med en misst6nkt person registrerad till 52 procent, och f6r brott mot pojkar/m6n till 44 procent.

Av de handlagda brotten 2019 hade 71 procent anm6lts samma 6r, medan resterande brott hade anm6lts tidigare 6r. Av de personuppljrade brotten hade 43 procent anm6lt samma 6r som de handlades.

St6ld- och tillgreppsbrott

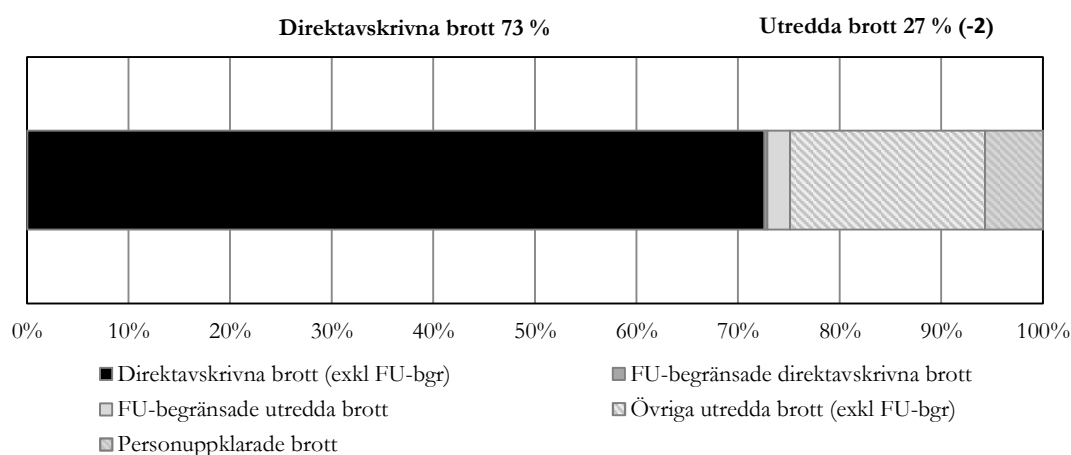
Med st6ld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda st6ld- och tillgreppsbrott 6r cykelst6ld, st6ld ur och fr6n motordrivnet fordon och fickst6ld de antalsm6ssigt st6rsta brottstyperna, som tillsammans utgjorde 34 procent av de handlagda st6ld- och tillgreppsbrotten 2019. I detta kapitel redovisas resultaten f6r kategorin st6ld- och tillgreppsbrott samt f6r tv6 av de allvarligaste brottstyper som ing6r i kategorin.

6r 2019 handlades 439 000 st6ld- och tillgreppsbrott, vilket var en minskning med 11 300 brott (–3 %) j6mf6rt med 2018.

En utredning bedrevs f6r 27 procent (119 000 brott) av de handlagda st6ld- och tillgreppsbrotten, medan merparten (73 % eller 320 000 brott) direktavskrevs. J6mf6rt med 2018 minskade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott 6kade, med 2 procentenheter vardera.

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten var det 3 procent (11 000 brott) som förundersökningsbegränsades, vilket är en oförändrad andelsnivå jämfört med 2018. De flesta (9 740 brott) av stöld- och tillgreppsbrotten förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Figur 27 redovisar samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplärade respektive förundersökningsbegränsade brott samt kategorin övriga utredda brott.

Figur 17. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2019, fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 439 000 brott).

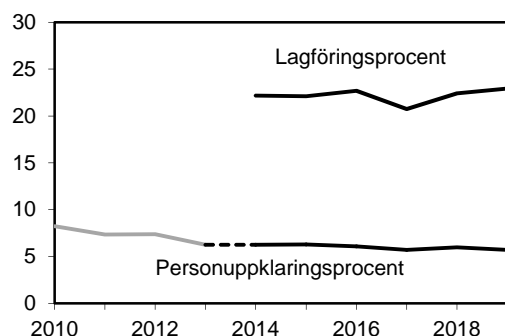
Fördelningen av handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2019 och jämförelse med 2018 (procentenheter):				
Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplärade brott
73 % (+2)	0 % (±0)	2 % (±0)	19 % (-2)	6 % (±0)

De personupplärade stöld- och tillgreppsbrotten uppgick till 25 100 brott. Det var en minskning med 1 940 brott (-7 %) jämfört med 2018.

Personuppläringsprocenten, andelen personupplärade brott av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, uppgick till 6 procent 2019, vilket var en oförändrad andel jämfört med 2018. Jämfört med 2010 minskade personuppläringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott med 3 procentenheter.²⁶

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplärade brott av de utredda brotten, uppgick till 23 procent, en oförändrad andel jämfört med 2018. Jämfört med 2014 ökade lagföringsprocenten med 1 procentenhet.

²⁶ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personuppläringsprocenten för *stöld- och tillgreppsbrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och +0,1 procentenheter åren 2014–2018.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Personupplklaringsprocent:	6 % ±0 p.e.
Lagföringsprocent:	23 % ±0 p.e.

Figur 28. Lagföringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 12 procent (50 600 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten 2019 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket var samma andelsnivå som 2018. Andelen personupplklarade stöld- och tillgreppsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 50 procent, vilket innebar en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 94 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 72 procent anmälts samma år som de handlades.

Bostadsinbrott

År 2019 handlades 15 400 bostadsinbrott (inbrottsstöld i lägenhet och villa), vilket var en minskning med 2 640 brott (–15 %).

Av dessa bedrevs en utredning för 71 procent (10 900 brott) och 29 procent (4 480 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott ökade med 7 procentenheter vardera.

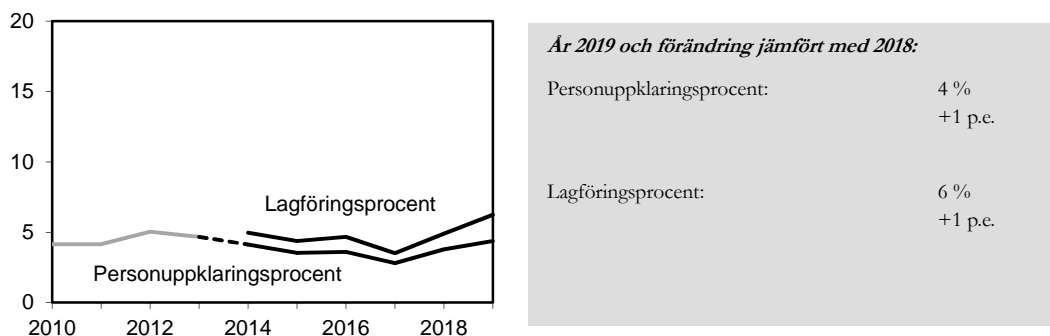
Det var 95 brott (1 %) av de handlagda bostadsinbrotten som förundersökningsbegränsades, nästan samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade bostadsinbrott var den samma som 2018.

De personupplklarade bostadsinbrotten uppgick 2019 till 674 brott. Det var en minskning med 7 brott (–1 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda bostadsinbrott, uppgick till 4 procent 2019, en ökning med 1

procentenhet jämfört med föregående år. Jämfört med 2010 var personupplklaringsprocenten oförändrad.²⁷

Lagföringsprocenten, andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 6 procent, en ökning med 1 procentenhet både jämfört med 2018 och med 2014.

Figur 29. Lagföringsprocenten för bostadsinbrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för bostadsinbrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

De relativa låga resultaten för lagförings- och personupplklaringsprocenten är en följd av den låga andelen bostadsinbrott där det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Andelen handlagda bostadsinbrott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 9 procent (1 400 brott), en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Andelen personupplklarade bostadsinbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 48 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 86 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade anmälts 61 procent samma år som de handlades.

Rån

År 2019 handlades 8 730 rån, vilket var en ökning med 45 brott (+1 %) jämfört med 2018.

En utredning bedrevs för 84 procent (7 310 brott) av de handlagda brotten, medan 16 procent (1 430 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 var andelen utredda och direktavskrivna brott oförändrad.

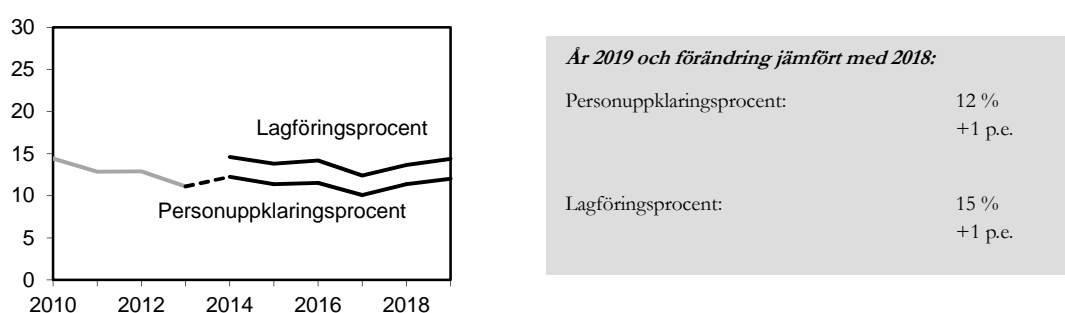
²⁷ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *bostadsinbrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och -0,2 procentenheter åren 2014–2018.

Gällande rån förundersökningsbegränsades 19 brott (mindre än 0,5 %). Nivån var densamma som 2018.

Antalet brott som personupplklarades 2019 uppgick till 1 060 brott, vilket innebar en ökning med 74 brott (+7 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som anger de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda rån, uppgick till 12 procent 2019, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med nivån 2010 minskade personupplklaringsprocenten för rån med 2 procentenheter.²⁸

De personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 15 procent. Lagföringsprocenten ökade med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 var den oförändrad.

Figur 30. Lagföringsprocenten för rån åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för rån åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 27 procent (2 350) av de handlagda rånen fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad på brottet, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Andelen personupplklarade rån av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 45 procent, även det en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 83 procent anmälts under samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 64 procent anmälts under samma år som de klarades upp.

²⁸ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för rån enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och +0,5 procentenheter åren 2014–2018.

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses de brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda bedrägeribrott är den antalsmässigt största brottstypen kortbedrägeri som utgjorde 49 procent av de handlagda bedrägeribrotten 2019. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin bedrägeribrott.

År 2019 handlades 252 000 bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken), vilket innebar en minskning med 7 690 brott (−3 %) jämfört med 2018.

För 39 procent (99 300 brott) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, medan 61 procent (153 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 ökade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott minskade med 3 procentenheter vardera.

Av de handlagda bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades 4 procent (9 750 brott), en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Av bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades majoriteten (9 190 brott) efter att en utredning inletts.

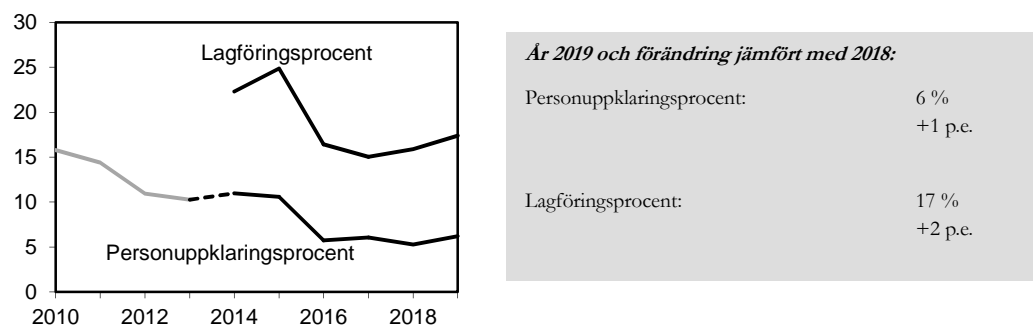
De personuppklarade bedrägeribrotten uppgick till 15 700 brott. Det innebar en ökning med 1 950 brott (+14 %) jämfört med 2018.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda bedrägeribrott, uppgick till 6 procent 2019, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Sedan 2010 minskade personuppklaringsprocenten med 10 procentenheter.²⁹

Lagföringsprocenten, som visar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 17 procent. Det var en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Jämfört med 2014 var det en minskning med 5 procentenheter.

För bedrägeribrott är det vanligt förekommande med stora ärenden, vilket bör beaktas vid jämförelser av måtten från år till år (se påverkan av stora ärenden under avsnittet *Jämförbarhet över tid*).

²⁹ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personuppklaringsprocenten för *bedrägeribrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan <0,0 och −0,4 procentenheter åren 2014–2018.

Figur 31. Lagföringsprocenten för bedrägeri åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för bedrägeri åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda bedrägeribrotten var det 16 procent (41 200 brott) som hade minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket innebar en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2018. Av brotten med minst en misstänkt person uppgick andelen personupplklarade bedrägeribrott till 38 procent, vilket innebar en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 87 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 32 procent anmälts samma år som de handlades.

Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda skadegörelsebrott är den antalsmässigt största brottstypen klotter (inklusive klotter mot kollektivtrafik) som utgjorde 46 procent av de handlagda skadegörelsebrotten 2019. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin skadegörelsebrott.

År 2019 handlades 205 000 skadegörelsebrott, vilket var en ökning med 14 700 brott (+8 %) jämfört med 2018.

En utredning bedrevs för 11 procent (22 600 brott) av de handlagda brotten, medan 89 procent (182 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 minskade andelen utredda skadegörelsebrott och andelen direktavskrivna brott ökade, med 1 procentenhet vardera.

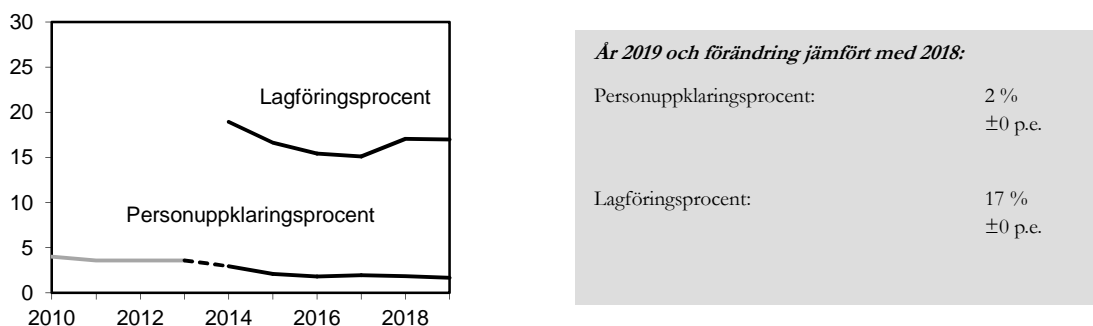
Av samtliga handlagda skadegörelsebrott förundersökningsbegränsades 1 procent (2 580 brott), vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2018. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades (2 440 brott) efter att en utredning inletts.

År 2019 personupplklarades 3 430 skadegörelsebrott, vilket var en minskning med 131 brott (−4 %) jämfört med 2018.

I relation till de handlagda brotten ger det en *personuppklaringsprocent* på 2 procent 2019. Jämfört med 2018 var personuppklaringsprocenten oförändrad. Jämfört med nivån 2010 minskade den med 2 procentenheter.³⁰

I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 17 procent. Det var en oförändrad andel jämfört med 2018 och en minskning 2 procentenheter jämfört med 2014.

Den stora skillnaden mellan lagförings- och personuppklaringsprocenten förklaras av den relativt låga andelen utredda brott.

Figur 32. Lagföringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Jämfört med andra brottstyper fanns det en person registrerad som skäligen misstänkt för en förhållandevis liten andel av de handlagda skadegörelsebrotten. Andelen uppgick till 6 procent (12 200 brott) 2019, samma nivå som 2018. Andelen personupplade skadegörelsebrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 28 procent, vilket var 2 procentenheter lägre än 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 97 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplade brotten hade 50 procent anmälts samma år som de handlades.

Trafikbrott

Med trafikbrott avses brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Sett till samtliga handlagda trafikbrott 2019 var den antalsmässigt största brottstypen olovlig körning, som utgjorde 36 procent av de handlagda trafikbrotten. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin trafikbrott samt för rattfylleribrotten.

³⁰ Den ändrade definitionen 2014 har endast haft en marginell påverkan på resultaten. Nivåskillnaden på personuppklaringsprocenten för *skadegörelsebrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen var <0,0 procentenheter åren 2014–2018.

År 2019 handlades 87 500 trafikbrott, vilket innebar en minskning med 6 010 brott (−6 %) jämfört med 2018.

En utredning bedrevs för 78 procent (68 300 brott) av de handlagda brotten, medan 22 procent (19 300 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 ökade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott minskade, med 3 procentenheter vardera.

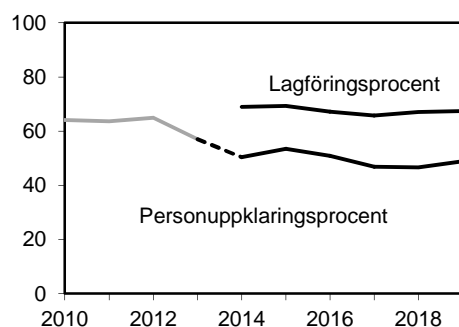
Av samtliga handlagda trafikbrott förundersökningsbegränsades 6 procent (4 910 brott), vilket innebar en oförändrad nivå jämfört med 2018. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades (4 840 brott) efter att en utredning inletts.

År 2019 personupplärdades 42 800 trafikbrott. Det innebar en minskning med 860 brott (−2 %) jämfört med 2018.

I relation till de handlagda brotten gav det en *personupplärdingsprocent* på 49 procent 2019, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Jämfört med nivån 2014 minskade den med 2 procentenheter. Definitionen av personupplärdingsprocenten ändrades något 2014, förändringen har generellt sett en viss påverkan på resultaten.³¹ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

I relation till de utredda brotten gav det en *lagföringsprocent* på 67 procent, en oförändrad andel jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 1 procentenhet.

³¹Nivåskillnaden på personupplärdingsprocenten för *trafikbrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan +0,2 och +1,5 procentenheter åren 2014–2018.

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Personupplklaringsprocent: 49 %
+2 p.e.

Lagföringsprocent: 67 %
±0 p.e.

Figur 33. Lagföringsprocenten för trafikbrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för trafikbrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Av de handlagda trafikbrotten hade 70 procent (61 600 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet 2019, en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2018. Andelen personupplklarade trafikbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 69 procent, vilket var samma nivå som 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 80 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 74 procent anmälts samma år som de handlades.

Rattfylleribrott

År 2019 handlades 26 900 rattfylleribrott (trafikbrottslagen, 4, 4 a §), vilket innebar en ökning av antalet handlagda rattfylleribrott med 631 brott (+2 %) jämfört med 2018. Nedan redovisas dels statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika), dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

Rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inkl. påverkan av både alkohol och narkotika)

År 2019 handlades 11 800 rattfylleribrott under alkohelpåverkan, vilket innebar en ökning med 288 brott (+2 %) jämfört med 2018.

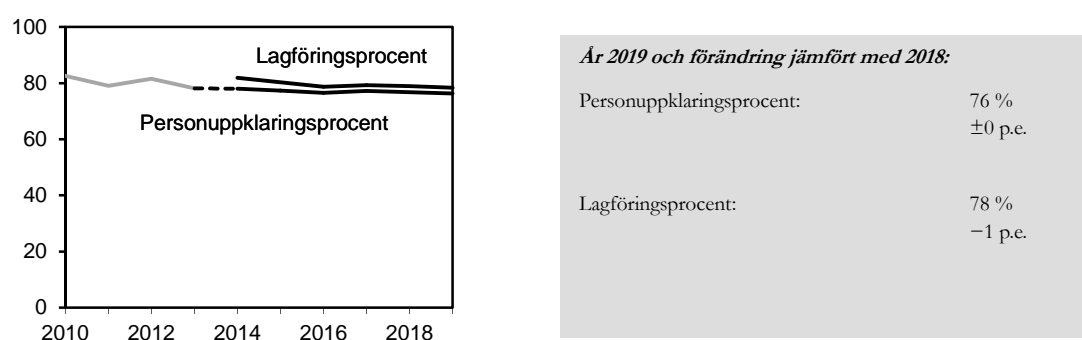
En utredning bedrevs för 99 procent (11 700 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (137 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2018 var andelarna oförändrade.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av alkohol förundersökningsbegränsades 1 procent (170 brott), samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade rattfylleribrott var på samma nivå som 2018.

Antalet personupplklarade brott uppgick till 9 040 brott 2019, vilket var en ökning med 166 brott (+2 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 76 procent 2019. Det var en oförändrad nivå jämfört med 2018. Jämfört med 2014 har personupplklaringsprocenten för rattfylleribrott minskat med 2 procentenheter. Definitionen av personupplklaringsprocenten ändrades något 2014. Förändringen har en tydlig påverkan på resultatet, varför jämförelser med nivåer före 2014 inte görs här.³²

Lagföringsprocenten, det vill säga andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 78 procent. Jämfört med nivån 2018 minskade den med 1 procentenhet, och jämfört med 2014 minskade den med 3 procentenheter.

Figur 34. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda rattfylleribrotten fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för 98 procent av brotten (11 600 brott), vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2018. Den höga andelen hänger samman med att denna typ av brott tillhör så kallade spanings- och kontrollbrott, där man redan vid anmälningstillfället i stort sett alltid har en utpekad gärningsperson. Av de handlagda rattfylleribrotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick andelen personupplklarade rattfylleribrott under påverkan av alkohol till 78 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018.

Av samtliga handlagda brott 2019 hade 83 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Sett endast till de personupplklarade brotten hade 82 procent anmälts samma år som de klarades upp.

³² Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan +0,5 och +4,3 procentenheter åren 2014–2018.

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

År 2019 handlades 15 100 rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika, vilket var en ökning med 343 brott (+2 %) jämfört med 2018.

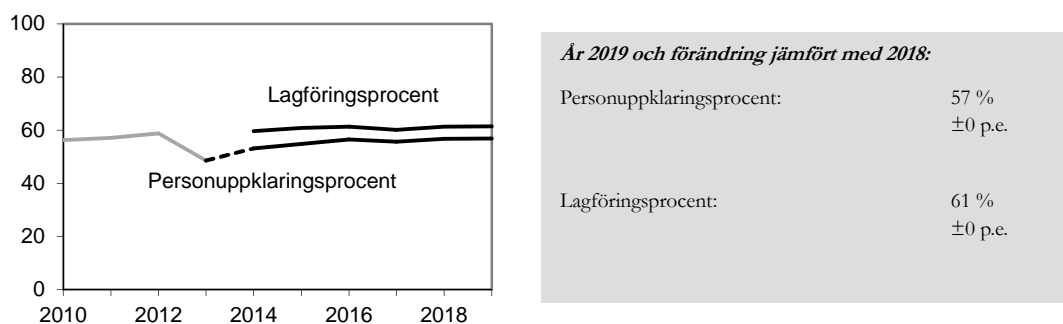
Andelen utredda brott uppgick till 100 procent (99,8 %), medan endast ett mycket litet antal brott direktavskrevs (31 brott). Andelarna var oförändrade jämfört med 2018.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika förundersökningsbegränsades 7 procent (1 110 brott), vilket var samma andel som 2018. I princip samtliga av dessa brott förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Antalet personupplklarade rattfylleribrott under påverkan av narkotika uppgick till 8 570 brott. Det var en ökning med 196 brott (+2 %) jämfört med 2018.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 57 procent 2018, samma nivå som 2018. Jämfört med 2014 ökade personupplklaringsprocenten med 4 procentenheter. Definitionen av personupplklaringsprocenten ändrades något 2014, förändringen har generellt sett en viss påverkan på resultaten.³³ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

De personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten gav en *lagföringsprocent* på 61 procent 2019, samma nivå som 2018. Jämfört med 2014 var det en ökning med 2 procentenheter.

Figur 35. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 99 procent (15 000 brott) av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt,

³³ Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *rattfylleri under påverkan av enbart narkotika* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan +0,1 och -1,9 procentenheter åren 2014–2018.

vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2018. Av dessa brott uppgick andelen personupplärade brott till 57 procent, även det en oförändrad nivå jämfört med 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 73 procent anmälts samma år. Av de personupplärade brotten hade 66 procent anmälts samma år som de klarades upp, resterande brott hade anmälts tidigare år.

Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1951:649). Sett till samtliga handlagda narkotikabrott 2019 var de antalsmässigt största brottstyperna eget bruk och innehav, som utgjorde 92 procent av de handlagda narkotikabrotten. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin narkotikabrott.

År 2019 handlades 114 000 narkotikabrott, vilket innebar en ökning med 6 660 brott (+6 %) jämfört med 2018.

En utredning bedrevs för 98 procent (112 000 brott) av de handlagda brotten, medan 2 procent (1 870 brott) direktavskrevs. Andelarna var oförändrade jämfört med 2018.

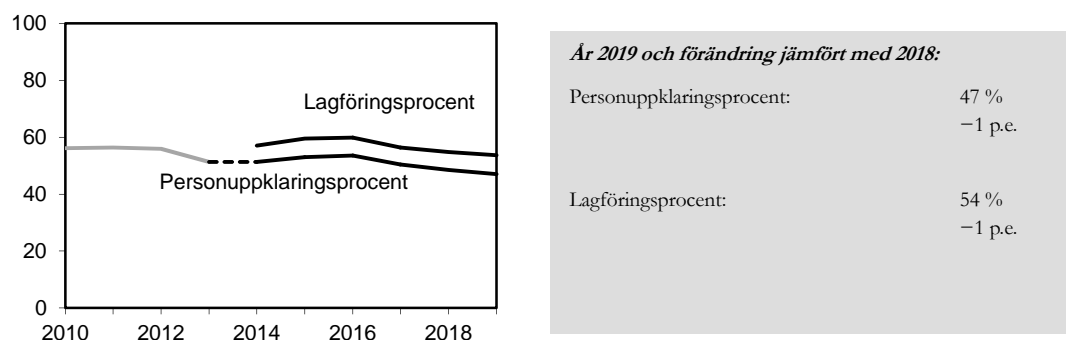
Av de handlagda narkotikabrotten förundersökningsbegränsades 11 procent (12 200 brott), vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Nästan samtliga narkotikabrott förundersökningsbegränsades efter att en utredning bedrivits.

Totalt personupplärades 53 500 narkotikabrott 2019, vilket innebar en ökning med 1 550 brott (+3 %) jämfört med 2018.

De personupplärade brotten i relation till samtliga handlagda narkotikabrott gav en *personuppläringsprocent* på 47 procent 2019, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade personuppläringsprocenten med 4 procentenheter. Definitionen av personuppläringsprocenten ändrades något 2014, förändringen har generellt sett en viss påverkan på resultaten.³⁴ Jämförelsen görs därför endast med en sexårig mätperiod.

De personupplärade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 54 procent, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 3 procentenheter.

³⁴ Nivåskillnaden på personuppläringsprocenten för *narkotikabrott* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan +0,1 och +1,2 procentenheter åren 2014–2018.

Figur 36. Lagföringsprocenten för narkotikabrott åren 2014–2019, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för narkotikabrott åren 2010–2019. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda narkotikabrotten hade 91 procent (103 000 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet 2019, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Narkotikabrott uppdagas oftast genom polisens spaningsarbete, och i de flesta fall har man därför en utpekad gärningsperson redan vid polisanmälan. Andelen personupplklarade narkotikabrott av brotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick till 52 procent, vilket var 1 procentenhet lägre än 2018.

Av de handlagda brotten 2019 hade 75 procent anmälts samma år. Av de personupplklarade brotten hade 67 procent anmälts samma år som de klarades upp, resterande brott hade anmälts tidigare år.

Handlagda brott i regionerna³⁵

I detta avsnitt redovisas resultaten från statistiken över de handlagda brotten i respektive region 2019. Först redovisas strukturen, det vill säga fördelningen av de handlagda brotten i respektive region efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en redovisning av brotten med minst en skäligen misstänkt person registrerad och slutligen redovisas fördelningen av de handlagda brotten för två olika brottskategorier, brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken) respektive stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken).

När man tolkar statistik över handlagda brott i regionerna bör deras respektive utveckling över tid och skillnader mellan regionerna ses i relation till olika omvärldsfaktorer, som exempelvis brottsstrukturen. Även förekomsten av enstaka stora ärenden kan ge effekter på den regionala nivån (se påverkan av stora ärenden under avsnittet *Jämförbarhet över tid*).

Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner, istället för de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Det innebär att den regionala indelningen av statistiken över handlagda brott från och med redovisningsåret 2015 utgår från polisregionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad – regionala fördelningar*.

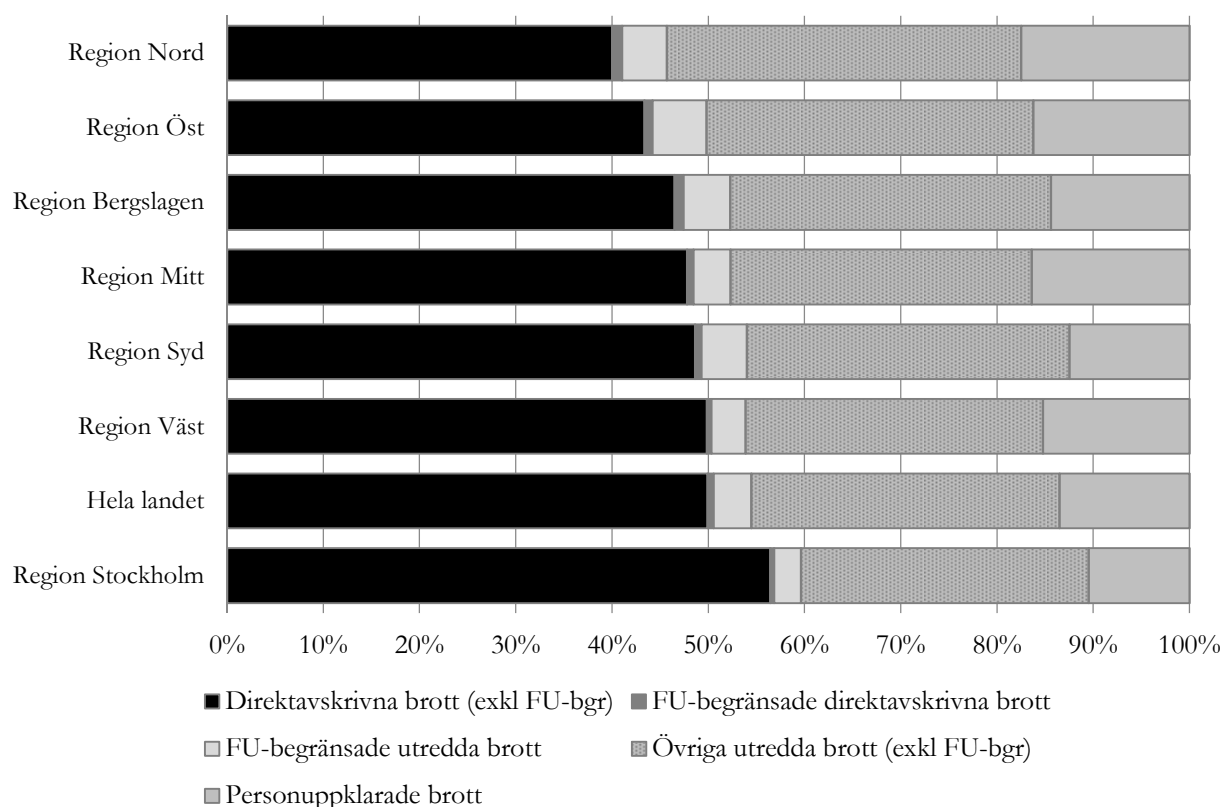
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

De handlagda brotten indelas övergripande efter om en utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits. Fördelningen av de utredda respektive direktavskrivna brotten varierar mellan regionerna. Region Nord var den region som hade störst andel utredda brott (59 %), medan region Stockholm hade minst andel utredda brott (43 %). I resterande regioner var andelen utredda brott mellan 50 och 56 procent.

Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas både före och efter att en utredning har inletts för brottet. Region nord, Öst och Bergslagen hade den största andelen förundersökningsbegränsade brott 2019, 6 procent vardera. För övriga regioner uppgick andelen förundersökningsbegränsade brott till 3–5 procent.

I figur 37 redovisas handlagda brott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplklarats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

³⁵ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 37. Samtliga handlagda brott 2019 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, förundersökningsbegränsade utredda brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), och personupplärade brott.

Jämfört med 2018 ökade andelen utredda brott i region Väst, Syd och Bergslagen, medan andelen minskade i region Mitt och Stockholm. I övriga regioner var andelen utredda brott oförändrad.

I de fall det inte bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning av andelen direktavskrivna brott, och en minskning av andelen utredda brott innebär en ökning av andelen direktavskrivna brott. I tabell 6 nedan finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda brotten i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

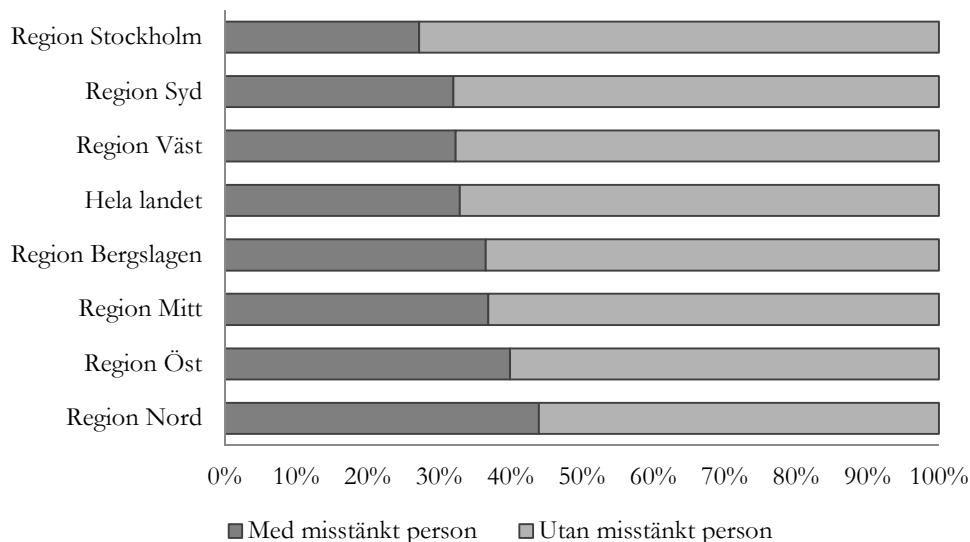
Tabell 6. Samtliga handlagda brott i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2018, angiven i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet	Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv	% utv		
Utredda	49 ±0	59 ±0	52 -1	43 -2	56 ±0	50 +2	51 +1	53 +3							
<i>Personupplärade</i>	14 ±0	17 ±0	16 +1	10 ±0	16 +1	15 +1	12 -1	14 -1							
<i>FU-begränsade utredda</i>	4 ±0	5 ±0	4 ±0	3 ±0	6 ±0	4 +1	5 +1	5 +1							
<i>Övriga utredda</i>	32 ±0	37 ±0	31 -1	30 -1	34 -1	31 ±0	34 +1	33 +3							
Direktavskrivna	51 ±0	41 ±0	48 +1	57 +2	44 ±0	50 -2	49 -1	47 -3							
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	1 ±0	1 ±0	1 ±0	0 ±0	1 ±0	0 ±0	1 ±0	1 ±0							
<i>Övriga direktavskrivna</i>	50 ±0	40 ±0	48 +1	56 +2	43 ±0	50 -2	49 -1	46 -3							

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

Av de handlagda brotten i hela landet var det 33 procent som hade minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet. I fyra regioner var andelen större än för landet som helhet, medan tre regioner hade en mindre andel (se figur 38). Den region som hade störst andel brott där minst en skäligen misstänkt person registrerats var region Nord (44 %), medan region Stockholm hade minst andel (27 %). När man tolkar statistiken i regionerna bör man beakta att andelen brott med minst en skäligen misstänkt person registrerad påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

I samtliga regioner förutom Mitt och Stockholm hade andelen brott med minst en skäligen misstänkt person 2019 ökat jämfört med 2018. I regionerna Mitt och Stockholm var andelen oförändrad.

Figur 38. Samtliga handlagda brott i regionerna samt i hela landet 2019, fördelat efter brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt respektive brott utan person registrerad som skäligen misstänkt. Förändringen jämfört med 2018 är angivet inom parentes.

Andelen brott med misstänkt person av handlagda brott 2019, och jämförelse med 2018 (procentenheter):							
Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
33 % (+2)	44 % (+2)	37 % (±0)	27 % (±0)	40 % (+3)	32 % (+4)	32 % (+1)	37 % (+2)

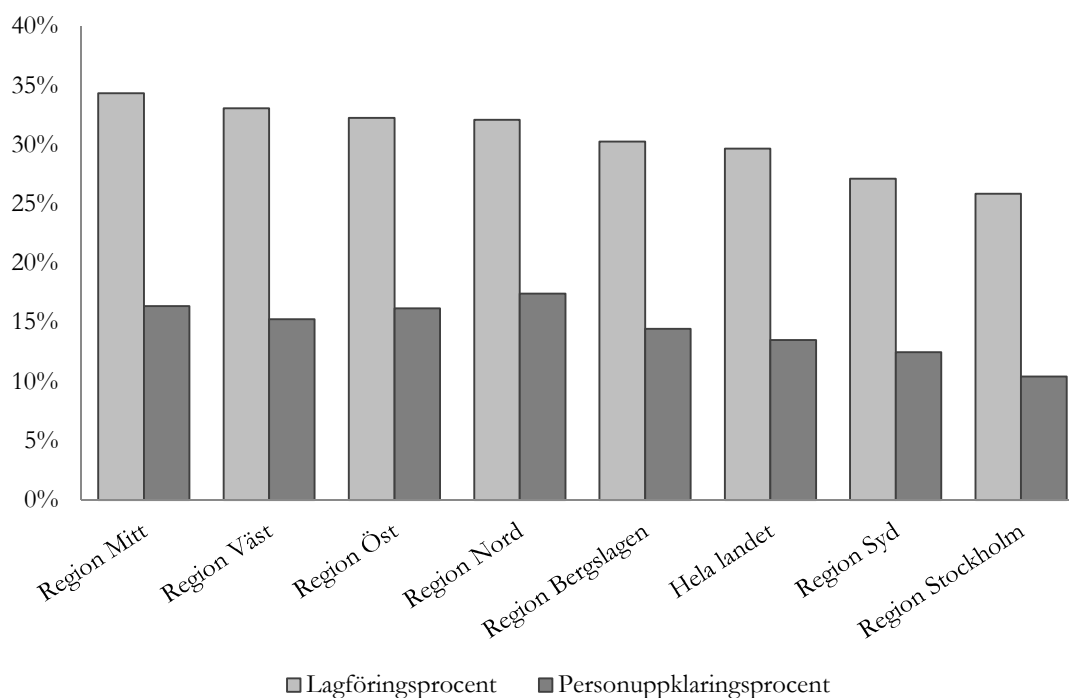
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent

Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott respektive till de utredda brotten. När man tolkar statistiken bör man tänka på att måtten i regionerna påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott relaterat till samtliga handlagda brott, var högst i region Nord (17 %). Region Stockholm hade 2019 den lägsta personupplklaringsprocenten (10 %). I regionerna Stockholm och Nord var personupplklaringsprocenten oförändrad jämfört med 2018, medan den ökade med 1 procentenhet i regionerna Mitt, Öst och Väst, och minskade med 1 procentenhet i region Syd och Bergslagen.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), var 2019 högst i region Mitt (34 %). Lägst lagföringsprocent hade region Stockholm, där den uppgick till 26 procent. Jämfört med 2018 hade regionerna Nord och Stockholm en oförändrad lagföringsprocent. Den ökade i regionerna Mitt, Öst och Väst, och minskade i region Syd och Bergslagen.

Skillnaden mellan resultatet för lagföringsprocenten och resultatet för personupplklaringsprocenten ligger mellan 15 och 18 procentenheter. Att skillnaden mellan måtten varierar för de olika regionerna beror till stor del på att fördelningen av utredda, direktavskrivna och förundersökningsbegränsade brott varierar mellan regionerna (se figur 39). Läs mer om vad som kan påverka lagförings- och personupplklaringsprocenten i avsnittet *Tolkning av statistiken*.

Figur 39. Resultat för lagförings- och personupplklaringsprocenten 2019 för samtliga brott i respektive region samt hela landet.

Lagföringsprocenten (L) och personupplklaringsprocenten (P) 2019 och jämförelse med 2018 (procentenheter):								
	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
L	30 % (±0)	32 % (±0)	34 % (+2)	26 % (±0)	32 % (+2)	33 % (+1)	27 % (-2)	30 % (-3)
P	14 % (±0)	17 % (±0)	16 % (+1)	10 % (±0)	16 % (+1)	15 % (+1)	12 % (-1)	14 % (-1)

Personupplklaringsprocent

Nedan redovisas personupplklaringsprocenten i regionerna under en tioårsperiod. Definitionen av personupplklaringsprocenten ändrades något 2014, skillnaden har generellt sett en viss påverkan på resultaten varför jämförelser över tid här endast görs med en sexårig mätperiod (2014-2019).³⁶

³⁶ Nivåskillnaden på personupplklaringsprocenten för *respektive region* enligt den tidigare och den nuvarande definitionen varierade mellan -0,7 och +0,7 procentenheter åren 2014-2018.

Observera att personupplklaringsprocenten för regionerna före 2015 bygger på ett sammanslaget resultat för de tidigare länsmyndigheter som ingår i respektive region.

Jämfört med 2014 (det första året med den nya definitionen) minskade personupplklaringsprocenten i regionerna Stockholm, Syd och Bergslagen, medan den var oförändrad i regionerna Nord, Mitt, Öst och Väst.

Tabell 8. Personupplklaringsprocenten (%), andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott i regionerna för åren 2010 till 2019. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

	Personupplklaringsprocenten (%)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Hela landet	18	18	17	17	15	14	13	13	14	14	
Region Nord	20	21	19	18	17	18	17	16	17	17	
Region Mitt	21	19	17	16	17	19	17	16	16	16	
Region Stockholm	15	14	14	13	13	11	10	11	11	10	
Region Öst	19	18	18	16	16	16	16	16	15	16	
Region Väst	19	18	17	16	15	15	14	14	14	15	
Region Syd	17	19	18	15	15	15	13	12	13	12	
Region Bergslagen	20	21	18	18	16	16	16	15	15	14	

Lagföringsprocent

Skillnaden mellan regionernas lagföringsprocent, det vill säga andelen personupplklarade brott av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) varierar i olika stor utsträckning beroende på brottskategori (se tabell 7). Störst var skillnaden för bedrägeribrott, där region Mitt hade den högsta lagföringsprocenten 2019 (36 %) och region Syd den lägsta (11 %). Den brottskategori för vilken regionernas lagföringsprocent varierade minst var brott mot liv och hälsa, där regionerna Väst och Bergslagen hade den högsta lagföringsprocenten (15 %) medan regionerna Stockholm och Syd hade den lägsta (11 %).

Utvecklingen av lagföringsprocenten i brottskategorierna varierar för respektive region. Jämfört med 2018 hade regionerna Väst och Mitt en högre lagföringsprocent i fem av de redovisade brottskategorierna, region Öst i tre, region Stockholm och Nord i två, och region Syd i en av de redovisade brottskategorierna. Region Bergslagen hade en lägre lagföringsprocent i samtliga av de redovisade brottskategorierna jämfört med 2018.

Tabell 7. Lagföringsprocenten (%) för samtliga brott och för sju brottskategorier i respektive region 2019, samt utveckling (procentenheter) jämfört med 2018.

	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Samtliga brott	30	±0	32	±0	34	+2	26	±0	32	+2	33	+1	27	-2	30	-3
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	13	±0	14	-2	14	±0	11	±0	13	+1	15	-1	11	±0	15	-1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	21	-5	29	+5	16	+1	20	-10	21	-9	22	+3	19	-6	23	-7
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	23	±0	24	-1	24	+2	21	+2	22	±0	27	+1	20	±0	23	-3
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	17	+2	25	+4	36	+14	15	+1	21	+5	16	-2	11	-1	15	-2
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	17	±0	18	-3	18	+1	16	±0	16	±0	22	+4	12	-3	20	±0
Trafikbrott	67	±0	70	±0	69	±0	65	±0	67	±0	70	+2	66	+1	68	-3
Narkotikabrott	54	-1	44	-3	55	+2	50	-1	54	+2	61	+1	56	-5	53	-2

Redovisning efter brottstyp

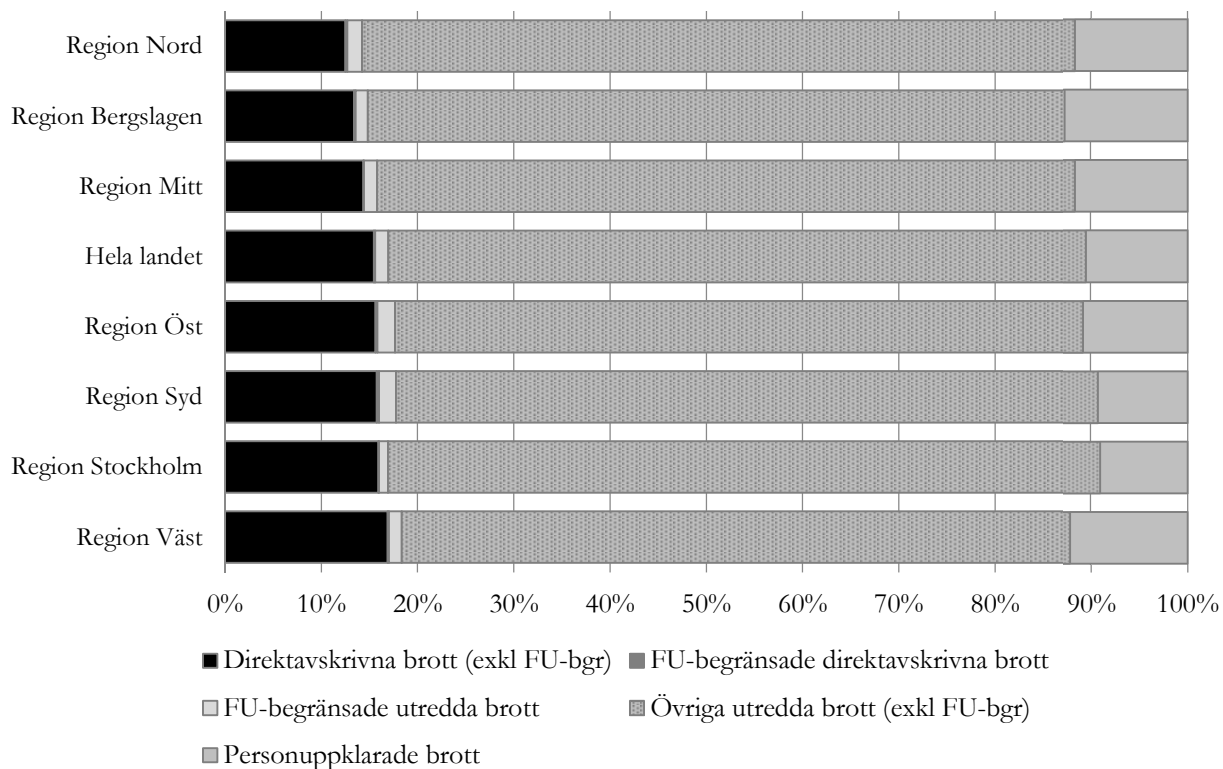
Nedan redovisas två utvalda brottskategorier från tabell 3, brott mot liv och hälsa respektive stöld- och tillgreppsbrott. De är två exempel på brottskategorier som skiljer sig åt när det gäller fördelningen av utredda respektive direktavskrivna brott i regionerna.

Brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken)

Av de handlagda brotten mot liv och hälsa i hela landet 2019 var det totalt 84 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits). Andelen utredda brott mot liv och hälsa i regionerna låg mellan 83 och 87 procent. Störst andel hade region Nord, och minst andel hade region Väst.

Andelen personupplärade brott mot person varierade mellan 9 och 13 procent i regionerna. Störst andel uppvisade region Bergslagen, medan region Stockholm och Syd hade minst andel.

I figur 40 redovisas handlagda brott mot liv och hälsa efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 40. Samtliga handlagda brott mot liv och hälsa 2019 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

Jämfört med 2018 minskade andelen utredda brott mot liv och hälsa i hela landet. Andelen utredda brott minskade eller var oförändrad i samtliga regioner.

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning i andelen direktavskrivna brott. Således ökade andelen direktavskrivna brott eller var oförändrad i samtliga regioner.

Tabell 9. Handlagda brott mot liv och hälsa i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2018, angiven i procentenheter.

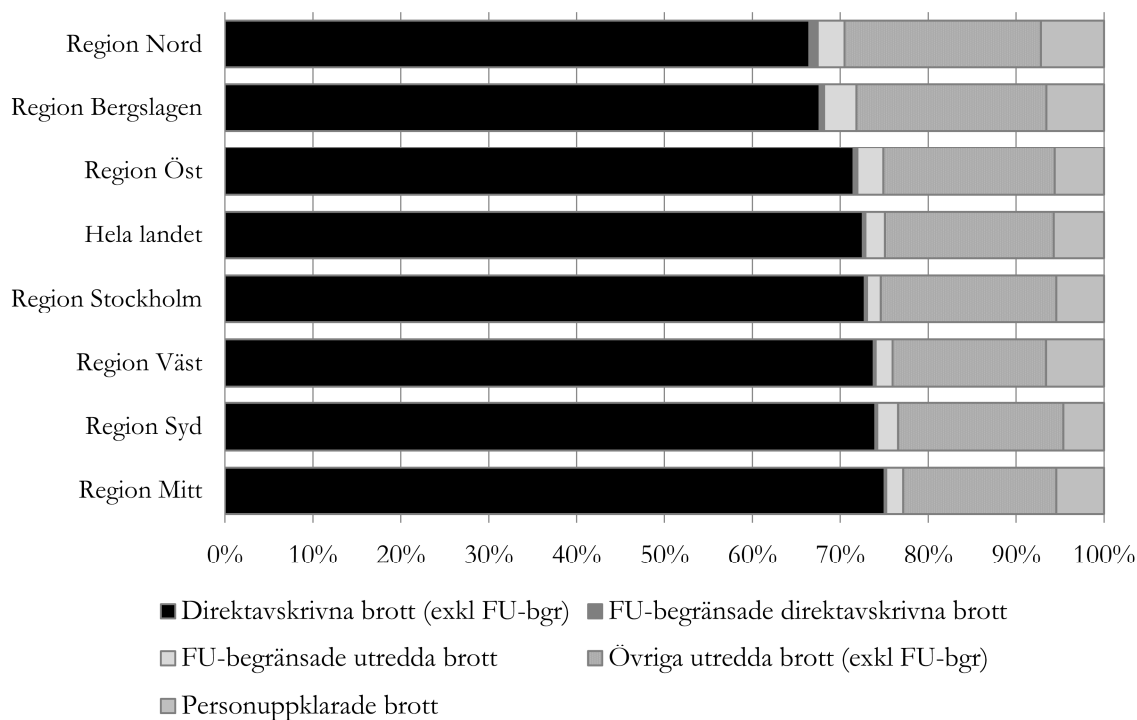
Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	84	-1	87	±0	86	-2	84	-1	84	±0	83	±0	84	-2	86	-1
<i>Personupplärade</i>	10	±0	12	-2	12	-1	9	±0	11	+1	12	-1	9	-1	13	-1
<i>FU-begränsade utredda</i>	1	±0	2	±0	1	±0	1	±0	2	±0	1	±0	2	±0	1	±0
<i>Övriga utredda</i>	73	-1	74	+2	73	-2	74	-2	72	-2	70	±0	73	-1	73	-1
Direktavskrivna	16	+1	13	±0	14	+2	16	+1	16	±0	17	±0	16	+2	14	+1
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	15	+1	13	±0	14	+2	16	+1	16	±0	17	±0	16	+2	13	+2

Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken)

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i hela landet var det totalt 27 procent som utreddes, och i regionerna låg andelen inom intervallet 25 och 33 procent. Störst andel hade region Nord, och minst andel hade region Mitt.

Andelen personupplärade stöld- och tillgreppsbrott i regionerna varierade mellan 5 och 7 procent. Störst andel uppvisade regionerna Nord, Väst och Bergslagen, medan regionerna Mitt, Stockholm och Syd hade minst andel.

I figur 41 redovisas handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 41. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2019 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplklarade brott.

Jämfört med 2018 minskade andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott i samtliga regioner förutom i region Väst där andelen var oförändrad.

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En minskad andel utredda brott innebär med andra ord en ökning av andelen direktavskrivna brott. Andelen direktavskrivna brott ökade således i alla regioner förutom i region Väst.

Tabell 10. Handlagda stöld- och tillgreppsbrott i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2018, angiven i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	27	-2	33	-2	25	-3	27	-2	28	-3	26	±0	26	-2	32	-1
Personupplklarade	6	±0	7	-1	5	±0	5	±0	6	-1	7	±0	5	-1	7	-1
FU-begränsade utredda	2	±0	3	±0	2	±0	2	±0	3	±0	2	±0	2	±0	4	±0
Övriga utredda	19	-2	22	-1	17	-3	20	-2	19	-2	17	-1	19	-2	22	±0
Direktavskrivna	73	+2	67	+2	75	+3	73	+2	72	+3	74	±0	74	+2	68	+1
FU-begränsade direktavskrivna	0	±0	1	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	1	±0
Övriga direktavskrivna	73	+2	66	+2	75	+3	73	+2	72	+2	74	±0	74	+2	68	+1

Beskrivning av statistiken

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas ny statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott, och ersätter denna. Revideringen utgör ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken.

Statistikens ändamål

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga brott för vilka ett beslut har tagits under en redovisningsperiod, och beskriver således det totala utflödet av beslutade brott från polis, åklagare eller annan utredande myndighet, under den aktuella redovisningsperioden. Ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott. Statistiken används i huvudsak som underlag för allmän insyn, granskning och uppföljning av myndigheternas verksamheter.

Statistiken redovisar de handlagda brotternas omfattning, brottsstruktur och regionala fördelning, och besvarar frågor som i vilken utsträckning utredning har bedrivits för de anmälda brotten och vad handläggningen av brotten har resulterat i för typ av beslut. Exempelvis kan statistiken användas för att följa upp nivån och strukturen på förundersökningsbegränsade brott. Eftersom statistiken omfattar samtliga beslut som fattas om de anmälda brotten under en period, däribland samtliga direktavskrivna brott, ges en mer heltäckande bild av handläggningen av brott, jämfört med tidigare redovisning.

Statistiken innehåller också två utfallsmått på myndigheternas handläggningsresultat: dels måttet personuppklaringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, dels måttet lagföringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av de brott för vilka utredning har bedrivits. Båda är utfallsmått som på olika sätt sammanfattar resultatet av handläggningen av brott under redovisningsperioden. I tolkningen av resultatet bör man tänka på att andelen personuppklarade brott kan påverkas av en mängd faktorer som måtten inte tar hänsyn till. Måtten är grundläggande, men är användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brott redovisas samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan utredande myndighet under redovisningsåret fattat ett beslut, som innebär att handläggningen av brottet avslutas.

Ett brott kan generera flera beslut om flera personer misstänks för samma brott. Vilket beslut som då redovisas i statistiken bestäms enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, förundersökningsbegränsning samt övriga beslut. I det fall flera

beslut om brottet infaller under olika år, redovisas brottet som handlagt varje år, dock endast en gång per redovisningsår.

Övergripande indelningsgrunder

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar: dels efter om utredning bedrivits eller brottet har direktavskrivits (se tabell 300), dels efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller ej (se tabell 310).

- Med *utredda brott* avses handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare. Utredningen kan ha inletts under redovisningsåret eller tidigare.
- Med *direktavskrivna brott* avses handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- Med *brott med misstänkt person* avses brott där minst en person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- Med *brott utan misstänkt person* avses brott där ingen person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet (det kan dock finnas någon registrerad med lägre misstankegrad).

De två indelningsgrunderna är till viss del överlappande, eftersom man kan inleda en utredning av ett brott utan att det finns en misstänkt person och vice versa. Det omvända, att det finns en misstänkt person för brottet men att det inte inleds någon utredning, är dock mindre vanligt.

Kategorier av brott efter beslut

I statistiken över handlagda brott kategoriseras brotten efter vilken typ av beslut som fattats. Brotten redovisas i tre kategorier: personupplärade brott, förundersökningsbegränsade brott samt övriga handlagda brott.

- Med *personupplärade brott* avses handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom att åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats.
- Med *förundersökningsbegränsade brott* avses handlagda brott för vilka beslut har fattats om att förundersökning inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned.
- Med *övriga handlagda brott* avses handlagda brott för vilka andra typer av beslut fattats. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att brott inte kan styrkas, att inget spaningsresultat uppnåtts, att utredningen visar att den misstänkta personen är oskyldig eller att den misstänkta personen är minderårig (under 15 år).

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i kategorin övrigt, beror på att man bedömt att en mer detaljerad indelning inte skulle kunna göras med tillräcklig kvalitet. Skälet är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar odefinierade beslut (så kallade övrigt-/annat-koder) som inte kan specificeras i statistiken. Tidigare studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultat av de enskilda beslutstyperna riskerar att bli missvisande både till nivå och till fördelning. Tolkningssvårigheter inträder därmed när man studerar utvecklingen över tid eller gör regionala jämförelser, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt.

I tabell 11 nedan redovisas en sammanställning av de vanligaste besluten bland övriga handlagda brott. Som framgår utgörs en fjärdedel av uppgifterna i denna kategori av så kallade fritexter/blankt, som inte är av strukturerat slag. Det innebär att det saknas strukturerade uppgifter som specificerar beslutstypen på den mest detaljerade nivån.

Tabell 11. Skälnamn och motiveringsnamn för de vanligaste beslutstyperna inom gruppen övriga handlagda brott (övriga utredda och övriga direktavskrivna) 2019.

Skälnamn	Samtliga	Av samtliga övriga handlagda
Motiveringsnamn	Antal	Procent
Går ej att utreda		
Spaningsuppslag saknas	511 000	40
Fritext	151 000	12
Ej anledning fullfölja		
Fritext	135 000	11
Ej spaningsresultat	93 700	7
Fritext	62 200	5
Bevisproblem		
Blankt	61 300	5

Statistiska mått

För att beskriva resultatet av handläggningen av brott används personupplklaringsprocent och lagföringsprocent. Det är utfallsmått som sammanfattar myndigheternas handläggningsresultat under redovisningsperioden. Måtten är grundläggande, men är användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

- Personupplklaringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet handlagda brott.
- Lagföringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet utredda brott, exklusive förundersökningsbegränsade brott.

I och med revideringen 2014 ändrades definitionen av måttet personupplklaringsprocenten, från att beräkna andelen personupplklarade brott i procent av antalet anmälda brott, till att beräkna andelen personupplklarade brott i procent av antalet handlagda brott. En fördel med den nya definitionen är att beräkningen av personupplklaringsprocenten blir mer korrekt statistiskt sett. För personupplklaringsprocenten totalt sett innebär förändringen en marginell påverkan på resultaten³⁷. För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser bakåt i tiden.

Uträkning av personupplklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personupplklaringsprocenten}$$

Från och med 2014 publicerar Brå även måttet lagföringsprocenten som ett komplement till personupplklaringsprocenten. Lagföringsprocenten redovisar antalet personupplklarade brott under ett år i procent av de utredda brotten under samma period, exklusive de förundersökningsbegränsade brotten.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal utredda brott} - \text{FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{lagföringsprocenten}$$

I det totala antalet handlagda brott ingår även anmälda händelser som inte är brottsliga, eller som det av andra anledningar är omöjligt eller mycket svårt att utreda och binda en misstänkt person till. Dessa brott direktavskrivs oftast. Genom att beräkna lagföringsprocenten på de *utredda* brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplklara, ges därför en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Viktigt att komma ihåg är dock att det även bland de utredda brotten finns en mindre andel brott som inte är möjliga att lagföra. Det kan exempelvis röra sig om brott där det under utredningen visar sig att gärningen inte är brottslig eller att den misstänkta personen är avliden. Brå har i nuläget inte möjlighet att på ett tillförlitligt sätt urskilja dessa brott för att utesluta dem från beräkningen av lagföringsprocenten, vilket bör beaktas i tolkningen av resultatet. Det finns dessutom många andra påverkansfaktorer, som polisen och andra brottsutredande

³⁷ För åren 2014–2018 gav definitionsförändringen en ökning med som minst <0,0 och som mest 0,3 procentenheter per år.

myndigheter inte rår över, och som måttet inte tar hänsyn till. Lagföringsprocenten ska därför tolkas som en mycket grov indikator på polisens och övriga brottsutredande myndigheters resultat när det gäller att personupplära de brott som utreds.

Kategorisering av brott

Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de polisanmälda brotten. Kategoriseringen utgår från olika brottkoder (se avsnittet *Kategorisering av brott* i sammanfattningen av statistiken över anmälda brott).

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brott redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en myndighet, Polismyndigheten, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 42 redovisas polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningsmängden i regionerna.

Region	Län	Befolkningsmängd 2019
Region Nord	Jämtland	898 000
	Norrbottn	
	Västerbotten	
	Västernorrland	
Region Mitt	Gävleborg	947 000
	Uppsala	
	Västmanland	
Region Stockholm	Stockholm	2 440 000
	Gotland	
Region Öst	Jönköping	1 130 000
	Södermanland	
	Östergötland	
Region Väst	Halland	2 060 000
	Västra Götaland	
Region Syd	Kalmar	1 990 000
	Blekinge	
	Kronoberg	
	Skåne	
Region Bergslagen	Dalarna	875 000
	Värmland	
	Örebro	

Figur 42. Regionindelning från och med 2015 med tidigare län indelat i tillhörande region samt befolkningsmängden 2019.

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brott baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Kustbevakningen, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i polisens ärendesystem (Durtvå). Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om handlagda brott i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras löpande till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas månadsvis till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Bland annat sker validering mot ett XML-schema redan vid inläsningen av materialet i Brås databas. Vidare kontrolleras att de elektroniskt överförda

transaktionerna följer en logisk ordning och att inga transaktioner saknas. När materialet lästs in i databasen, körs olika kontrollprogram som bl. a. omfattar rimlighetskontroller och logiska kontroller. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av konsistensen och rimligheten i statistiken görs dessutom efter att statistiken har framställts.

Brå producerar statistik över handlagda brott halvårsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över handlagda brott mellan olika år. Det gäller i synnerhet för mindre brottstyper eller redovisningsområden. Effekten av stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid, och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller ej. Särskilt antalet personupplärade brott och personupplärandeprocenten påverkas av enskilda större ärenden. Men även antalet handlagda brott totalt sett, liksom det nya måttet lagföringsprocenten, kan påverkas.

Den justerade personupplärandeprocenten (fr.o.m. revideringen 2014) är mindre känslig för stora ärenden än det tidigare måttet, även om också den kan påverkas. Det sker om besluten som tas i ärendet övervägande är av en viss typ och därför snedvrider fördelningen av besluten i statistiken. Om handläggningen av ett stort ärende exempelvis leder till att många brott direktavskrivs, kan det ge en minskad personupplärandeprocent, trots att antalet personupplärade brott inte behöver ha förändrats. På motsvarande sätt kan ett stort ärende driva upp personupplärandeprocenten om handläggningen leder till många personupplärade beslut, trots att de personupplärade brotten i övrigt har minskat. Däremot påverkas inte den justerade personupplärandeprocenten av om brotten i ett stort ärende anmäls och beslutas olika år, vilket det tidigare måttet gjorde.

Stora ärenden är ovanliga men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brotten har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brott som ingår i samma ärende registreras under två eller flera ärendenummer, där brotten sammantaget uppnår gränsen för ett stort ärende men inte var för sig.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste fem åren och påverkar lagförings- och/eller personupplärandeprocenten. Att ett ärende har påverkat lagförings- eller personupplärandeprocenten innebär att måtten förändrats i positiv eller negativ riktning till följd av de beslut som fattats i ärendet. Det ska noteras att ärendet inte behöver vara den enda förklaringen bakom en ökning eller minskning av måtten totalt sett. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar minst 100 brott av samma brottstyp.

Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2019				Ärendets effekt på...		Påverkar resultat för brottstyp/kategori i...		Påverkar resultat för <i>samtliga</i> brott i	
Antal	Brottstyp (Kategori)	Region	Beslutstyp	Lagföringsprocenten	Personupplklaringsprocenten	Land	Region	Land	Region
4	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Bergslagen	Övriga utredda, övriga direktavskrivna brott	Minskande	Ingen	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Mitt	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Ja
1	Köp av sexuell handling av barn (6 kap. BrB)	Nord	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Nord	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Förskingring (10 kap. BrB)	Nord	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Överlåtelse, narkotika (Narkotikastrafflagen)	Nord	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Nej	Nej	Nej
2	Bidragsbrott mot Försäkringskassan (Bidragsbrottslagen)	Nord	Personupplklarade brott, övriga utredda brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Stöld från kontor (8 kap. BrB)	Stockholm	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Nej	Nej	Nej
4	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Stockholm	Personupplklarade brott, övr. utredda, övr. direktavskrivna brott	Ökande	Nej	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Häleri (9 kap. BrB)	Stockholm	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Förskingring (10 kap. BrB)	Stockholm	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Stockholm	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
3	Bidragsbrott mot Försäkringskassan (Bidragsbrottslagen)	Stockholm	Personupplklarade brott, övriga utredda brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Ofredande mot flicka under 18 år (4 kap. BrB)	Syd	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Nej/Nej	Ja/Nej	Nej	Nej
1	Ofredande mot man 18 år eller äldre (4 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott, förundersökningsbegärade brott, övr. utredda brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Nej	Nej	Nej
1	Väldtäkt mot kvinna 18 år eller äldre (6 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
5	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott, övriga utredda brott	Nej	Nej	Nej/Nej	Nej/Nej	Nej	Nej
1	Utpressning (9 kap. BrB)	Syd	Övriga direktavskrivna brott	Nej	Nej	Nej/Nej	Nej/Nej	Nej	Nej
1	Förskingring (10 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Trolöshet mot huvudman (10 kap. BrB)	Syd	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej

Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2019				Ärendets effekt på...		Påverkar resultat för brottstyp/kategori i...		Påverkar resultat för <i>samtliga</i> brott i	
Antal	Brottstyp (Kategori)	Region	Beslutstyp	Lagföringsprocenten	Personupplklaringsprocenten	Land	Region	Land	Region
1	Bidragbrott mot Försäkringskassan (Bidragbrottslagen)	Syd	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Ja	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Överträdelse av kontaktförbud (Lag om kontaktförbud)	Syd	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
3	Övriga brott mot specialstraffrätten	Syd	Övr. utredda, övr. direktavskrivna brott	Minskande	Minskande	Nej/Nej	Ja/Nej	Nej	Nej
2	Dataintrång	Väst	Personupplklarade brott, förundersökningsbegärade brott, övr. utredda brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Väst	Övriga utredda brott	Nej	Nej	Nej/Nej	Nej/Nej	Nej	Nej
1	Skattebrott	Väst	Personupplklarade brott, övr. utredda brott	Ökande	Ökande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
5	Bidragbrott mot Försäkringskassan (Bidragbrottslagen)	Väst	Personupplklarade brott, övr. utredda brott	Minskande	Minskande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	Öst	Personupplklarade brott, övr. utredda brott	Minskande	Nej	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Förskingring (10 kap. BrB)	Öst	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Ja/Ja	Ja/Ja	Nej	Nej
1	Hot mot tjänsteman (17 kap. BrB)	Öst	Övriga utredda brott	Minskande	Minskande	Ja/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej
2	Bidragbrott mot Försäkringskassan (Bidragbrottslagen)	Öst	Personupplklarade brott	Ökande	Ökande	Nej/Nej	Ja/Ja	Nej	Nej

- År 2018 handlades tre ärenden med många bidragbrott i region Nord. Två av ärendena genererade många personupplklarade brott, och det tredje många utredda brott med andra typer av beslut. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men de två första ärendena hade en ökande effekt och det tredje en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragbrottslagen i region Nord.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande automatmissbruk i region Nord varav det ena genererade många personupplklarade brott och det andra många utredda brott med andra typer av beslut. Det ena ärendet hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen i hela landet och i region Nord.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Nord som genererade många personupplklarade brott. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10

kap. BrB) i hela landet. Sett endast till region Nord hade båda ärendena en ökande effekt på måtten.

- År 2018 handlades ett ärende med många penningtvättsbrott i region Mitt som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela lagen i hela landet och i region Mitt.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Mitt som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i landet, men hade en ökande effekt på måtten för hela bidragsbrottslagen i region Mitt.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka under 15 år i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för samtliga våldtäktsbrott både i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med kontokort i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeri och annan oredlighet (hela 9 kap. BrB) både i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i landet, men hade en ökande effekt på måtten vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Stockholm.
- År 2018 handlades två ärenden med många bidragsbrott som hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten på hela bidragsbrottslagen i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många smugglingsbrottsbrott i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela smugglingslagen i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande näringspenningtvätt i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för lagen om penningtvättsbrott i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott om förskingring i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande

effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten vad gäller vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i hela landet.

- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Öst som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på måtten för hela narkotikastrafflagen i region Öst.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Öst som hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten på hela bidragsbrottslagen i region Öst.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott om överträdelse av kontaktförbud i region Öst, varav det ena genererade många personupplärade brott och det andra många direktavskrivna brott. Det första ärendet hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på hela lagen om kontaktförbud i hela landet och i region Öst.
- År 2018 handlades två ärenden med många bidragsbrott som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott) i region Väst. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Väst.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka under 15 år i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för samtliga våldtäktsbrott både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka 15-17 år samt sexuellt tvång och utnyttjande av person i beroendeställning i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela 6 kap. Sexualbrott, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande olovligt brukande i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Syd.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela

10 kap. BrB) i hela landet. Det andra ärendet hade en ökande effekt på måtten för 10 kap. BrB i region Syd.

- År 2018 handlades två ärenden med många penningtvättsbrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela penningtvättsbrottslagen, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela narkotikastrafflagen i region Syd.
- År 2018 handlades fyra ärenden med många bidragsbrott i region Syd, varav två genererade många personupplärade brott och två många utredda brott med andra typer av beslut. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i hela landet. Samtliga ärenden påverkade måtten för hela Bidragsbrottslagen i region Syd. Två av dem hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela Bidragsbrottslagen medan de två andra inte påverkade personuppläringsprocenten, men hade en minskande effekt på lagföringsprocenten.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överträdelse av kontaktförbud i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela lagen om kontaktförbud, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Bergslagen som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) både i hela landet och i region Bergslagen.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Bergslagen som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Bergslagen.
- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Nord. Ärendet genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en

ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Nord 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Nord. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Nord 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande förskingring i region Nord. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Nord, och för brottstypen ”förskingring, grov förskingring, undandräkt” (1–3 §) i hela landet 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många penningtvättsbrott i region Mitt. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela lagen om straff för penningtvättsbrott både i hela landet och i region Mitt 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera i region Mitt. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Mitt 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många misshandelsbrott mot obekant man utomhus i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brott mot liv och hälsa (hela 3 kap. BrB) i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande dataintrång i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten i region Stockholm 2017, för brottstypen dataintrång.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med kontokort i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten, både i hela landet och i region Stockholm 2017, för brottstypen bedrägeri med kontokort.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och

personuppklaringsprocenten, både i hela landet och i region Stockholm 2017, för brottstypen bedrägeri med hjälp av bluffaktura.

- År 2017 handlades två ärenden med många brott vardera gällande övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendena genererade många personuppklarade brott. Inget av ärendena påverkade lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendena en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten i region Stockholm 2017, för brottstypen övrigt bedrägeri.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Ärendena genererade många personuppklarade brott. Ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Stockholm 2017, och för brottstypen trolöshet mot huvudman (5 §) i hela landet 2017.
- År 2017 handlades fyra ärenden med många brott gällande grovt skattebrott i region Stockholm. Tre av ärendena genererade många personuppklarade brott och det fjärde genererade många övriga utredda brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Tre av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017. Det fjärde ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande näringspenningtvätt i region Stockholm. Ärendet genererade många personuppklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela lagen om straff för penningtvättsbrott, både i hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades fem ärenden med många bidragsbrott som genererade många personuppklarade brott i region Stockholm. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet, men samtliga ärenden hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande innehav av narkotika och ett med cirka 360 brott gällande överlåtelse av narkotika i region Öst. Ärendena genererade många personuppklarade brott, varav det ena ärendet om överlåtelse hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela för hela narkotikastrafflagen i landet. Båda ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela narkotikastrafflagen i region Öst 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande grovt skattebrott i region Öst som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Öst som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Öst som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för bedrägeri och annan oredlighet (hela 9 kap. BrB) i region Öst, och en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för brottstypen ”automatmissbruk” i hela landet 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många våldtäktsbrott mot barn i region Väst. Ärendet genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott) och hade en minskande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för våldtäkt mot barn under 15 år i hela landet, och en minskande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande utnyttjande av barn för sexuell posering och många brott gällande sexuellt ofredande mot barn i region Väst. Ärendet genererade många personupplärade brott men påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera som genererade många personupplärade brott i region Väst. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet 2017, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Väst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av internet i region Väst som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten i region Väst 2017, för brottstypen bedrägeri med hjälp av internet.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande dataintrång i region Syd. Ärendena genererade många personupplärade brott och många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott).

Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen dataintrång.

- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Syd som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen automatmissbruk.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Syd, varav det första genererade många personupplärade brott och det andra många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men det första hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen övrigt bedrägeri.
- År 2017 handlades ett ärende med många barnpornografibrott som genererade många personupplärade brott och många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande djurplågeri i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades tre ärenden med många bidragsbrott i region Syd, som genererade många personupplärade brott. Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många smugglingsbrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten på hela lagen om straff för smuggling, både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många skattebrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för hela skattebrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Bergslagen som genererade många utredda brott (ej person-

upplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten i region Bergslagen 2017, för brottstypen automatmissbruk.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Bergslagen som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten i hela landet och i region Bergslagen 2017, för brottstypen överlåtelse av narkotika.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott i region Bergslagen. Ett av ärendena genererade många personupplärade brott och det andra många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet. Däremot hade det första ärendet en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten och det andra en minskande effekt på personuppläringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Bergslagen 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande olovlig försäljning av alkohol och olovligt innehav av alkoholdrycker i region Bergslagen som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för hela alkohollagen i hela landet 2017.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande automatmissbruk i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på personuppläringsprocenten för automatmissbruk i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på personuppläringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande överträdelse av kontaktförbud i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppläringsprocenten för överträdelse av kontaktförbud i hela landet och i region Bergslagen. Ärendet hade även en ökande effekt på personuppläringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppläringsprocenten i hela landet 2016. Däremot hade ärendet en ökande effekt på personuppläringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen samt för lagförings- och personuppläringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.

- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt i region Väst. Ärendet genererade många direktavskrivna brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärenden en minskande effekt på lagföringsprocenten för våldtäkt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Öst. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en minskande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Öst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Öst. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Öst samt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman och för 10 kap. Förskingring och annan trolöshet, i region Öst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Stockholm 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i region syd. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i hela landet samt i region Syd 2016. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott och bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Syd 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande sexualbrott (6 kap. BrB) i region Väst. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott i hela landet samt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan i region Nord. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bidragsbrott mot Försäkringskassan i hela landet och i region Nord 2016. Ärendet hade även en minskande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Nord 2016.

- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande dataintrång. Samtliga brott personupplärdades och påverkade både lagförings- och personupplärdningsprocenten för dataintrång, samt för kapitel 4 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Väst, Syd och Nord). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för dataintrång.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Samtliga brott direktavskrevs och påverkade personupplärdningsprocenten för trolöshet mot huvudman i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för trolöshet mot huvudman.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande överlåtelse. Ärendena genererade olika typer av beslut och påverkade både lagförings- och personupplärdningsprocenten för överlåtelse i de handläggande regionerna (Stockholm och Väst). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för överlåtelse.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande förskingring. Brotten genererade olika typer av beslut. Ärendena påverkade både lagförings- och personupplärdningsprocenten för förskingring, samt för kapitel 10 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Öst, Syd och Mitt). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för förskingring och för kapitel 10 i brottsbalken.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande häleri. Brotten utreddes men personupplärdades inte. Ärendet påverkade både lagförings- och personupplärdningsprocenten för häleri i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för häleri.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande kontaktförbud. Samtliga brott personupplärdades och påverkade både lagförings- och personupplärdningsprocenten i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för kontaktförbud.

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Statistiken över handlagda brott, tidigare upplärdade brott, påverkas i stort sett av samma förändringar som statistiken över anmälda brott, till exempel ny insamlingsteknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de handlagda brotten över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. De viktigaste förändringarna redovisas nedan. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska, metod- och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 2009, som i olika utsträckning kan ha

påverkat statistiken över handlagda brott och personupplärade brott i statistiken över upplärade brott. Förändringarna bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i kronologisk fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas fristående, oberoende av varandra. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket. Förändringar som inträffat innan 2009 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om handlagda brott. www.bra.se

- Från och med 2018 presenteras resultaten i den textade sammanfattningen gällande handläggning av brott mot person indelat efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i myndighetens arbete med att öka integreringen av kön i sammanställningarna av statistik där så är möjligt.
- I samband med produktionen av den slutliga statistiken 2017 identifierades ett tekniskt fel som bedömdes ha påverkan på tidigare publicerad statistik över handlagda brott för åren 2014–2016. Felet har åtgärdats och ny, korrigerad statistik över handlagda brott avseende de aktuella åren har publicerats i samband med publiceringen av 2017 års statistik. I sak innebär felet att statistiken över handlagda brott har varit behäftad med ett bortfall. Totalt sett handlar det om ett mycket litet bortfall, mindre än 0,5 % av samtliga handlagda brott, och överlag bedöms det inte ha påverkat den redovisade utvecklingen av handlagda brott över tid. Bortfallet kan dock ha en något större betydelse sett till vissa enskilda brotts- och beslutstyper. För att ge möjlighet att bedöma hur det har påverkat statistiken har Brå därför tagit fram en särskild rapport som beskriver bortfallets storlek och karaktär och påverkan på statistiken avseende olika brotts- och beslutstyper. I denna redovisas skillnader mellan tidigare publicerad och nu korrigerad statistik för samtliga år, se *Korrigerad av statistik 2013–2016* (www.bra.se/korrigerad).
- Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länsmyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.
- Från och med redovisningsåret 2014 redovisas ny statistik över handlagda brott, som är en revidering av statistiken över upplärade brott. Revideringen ingår i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken, och har genomförts i syfte att öka kvaliteten i statistiken över upplärade brott. Genom revideringen har statistikens relevans och tillförlitlighet ökat, och sammanvändbarheten med de andra produkterna i brottsstatistiken har förbättrats. Revideringen har också inneburit att vissa redovisningar av sämre kvalitet har upphört. De två centrala måtten, personupplärade brott och personuppläringsprocenten, tas dock fortsatt fram. I den nya statistiken har vissa ändringar gjorts i definitionerna av måtten i kvalitetshöjande syfte, vilket påverkat resultaten och jämförbarheten över tid. Storleksmässigt har definitionsförändringarna relativt små effekter. För det totala antalet personupplärade brott rör det sig om en generell

nivåhöjning på 1,0–1,3 procent åren 2014–2018, och för den totala personupplklaringsprocenten en skillnad om 0,1–0,2 procentenheter under samma period. Nivåskillnaderna kan dock vara större för enskilda brottstyper, exempelvis har personupplklaringsprocenten för vissa spanings- och kontrollbrott uppvisat differenser på upp mot 5 procentenheter enstaka år.

För mer information om revideringen, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014 i Kvalitetsdeklarationen för statistiken över handlagda brott*

- I samband med revideringen av statiken 2014 ändrades definitionerna av regionstillhörighet och brottstyp. Det innebär att regionstillhörighet alltid bestäms av den organisatoriska enhet som registrerat det beslut som avslutar handläggningen av brottet, och brottstyp bestäms av den brottskod som är registrerad på brottet vid tidpunkt för beslutet.

I den tidigare statistiken över upplklarade brott avgjordes regionstillhörighet och brottstyp på motsvarande sätt endast om brottsmisstanke inte fanns. Om brottsmisstanke fanns bestämdes regionstillhörighet och brottstyp i stället av den organisatoriska enhet som registrerat det första beslutet på brottsmisstanken, samt den brottskod som vid den tidpunkten var registrerad på brottet.

Förändringen innebär en enhetlig bestämning av region och brottstyp. Tidigare tillskrevs handlagda brott med misstänkt person den initialt registrerande regionen, trots att brottet sedan flyttats och handlagts i en annan region. Förändringen innebär att statistiken över handlagda brott är sammanvändbar med statistiken över handlagda brottsmisstankar.

- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Den första januari 2013 fick polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning, inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Detta hade tidigare enbart varit förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. En förväntad effekt av förändringarna är att fler brott avslutas med förundersökningsbegränsning i stället för med lagföringsbeslut. Och eftersom beslut om lagföring räknas som personupplklarande, medan beslut om förundersökningsbegränsning inte gör det, förväntas effekten bli en minskning av såväl personupplklarade brott som personupplklaringsprocenten.

På grund av den huvudbeslutsprincip som tillämpas i statistiken kan en ökad användning av förundersökningsbegränsning framför allt inverka på redovisningen av lagföringsbeslut (om att väcka åtal och utfärda strafföreläggande) och leda till lägre nivåer för dessa. En viss försiktighet bör därmed iakttas vid tolkning av statistiken.

- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust) som ersatte polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Pust utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetssätt. Bristerna bedöms i nuläget endast ha en mindre inverkan på statistiken totalt sett. En generell rekommendation är dock att iakttä en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott, såsom rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).
- I och med driftsättningarna av Siebel-Pust samt den RIF-anpassade versionen av ärendehanteringssystemet RAR, infördes under våren 2013 unika identiteter på brott och brottsmisstankar. Unika identiteter gör det möjligt att följa exempelvis ett brott genom rättskedjan. Identiteterna infördes som en del av utvecklingen inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF), och har lett till att en mer exakt beräkning kan göras av antalet personupplärade brott i statistiken. Analyser visar dock att införandet av unika identiteter inte ger några större skillnader i resultatet, jämfört med det tidigare och mindre exakta tillvägagångssättet att räkna personupplärade brott.
- Under 2012 genomförde Åklagarmyndigheten och polisen anpassningar av sina ärendehanteringssystem, för att uppfylla de krav på informationsutbyte, som myndigheterna i rättsväsendet beslutat om inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Åklagarmyndigheten driftsatte sitt anpassade system i december, medan polisen successivt införde förändringarna i de 21 polismyndigheterna under perioden september till december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra hanteringen av enskilda brott och brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten och polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges vid registreringen av brott och misstänkta personer har standardiserats. I och med förändringarna bör en viss försiktighet iakttas när statistiken tolkas.

- År 2010 gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra); se nedanstående punkter. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts, som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Inverkan på statistiken över personuppluarade brott totalt sett är marginell, men märkbar för statistiken över uppluarade borgenärs- och skattebrott där det finns en misstänkt person. År 2008 tillkom cirka 16 procent fler personuppluarade skattebrott och 2 procent fler personuppluarade borgenärsbrott, som en effekt av anpassningen. För 2009 var motsvarande värden 25 respektive 6 procent. Jämförelser av uppluarade skattebrott åren 2007–2010 är därför inte relevanta, och man bör även vara försiktig när det gäller jämförelser av borgenärsbrott under dessa år. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.